

Mostafavi, Ismael; Namvar, Zahra; Dastar, Yeganeh (2024). Exploring the Relationship between Bibliometric and Altmetrics Indices: A Study of Iranian JCR Journals. *Journal of Knowledge-Research Studies*, 3 (1): 89-108.

DOI: 10.22034/jkrs.2024.60932.1075

URL: https://jkrs.tabrizu.ac.ir/article_18088.html

©The Author(s)

Publisher: University of Tabriz

The paper is an open access and licensed under the Creative Commons CC BY NC license.

Exploring the Relationship Between Bibliometric and Altmetrics Indices: A Study of Iranian JCR Journals

Ismael Mostafavi*¹, Zahra Namvar², Yeganeh Dastar³

Received: March, 18, 2024, Revised: May, 10, 2024

Accepted: May, 12, 2024, Published: June, 1, 2024

Abstract

Purpose: This study investigates the correlation between bibliometric and altmetrics indices of Iranian JCR (Journal Citation Reports) journals, with a focus on their presence on social media platforms.

Methodology: The research utilized a scientometric approach to examine all Iranian JCR journals indexed in the Web of Science database in 2022. Initial data retrieval identified 156 Iranian journal titles, with 94 of them being shared at least once on social media, yielding variable scores. Data collection was carried out using the Altmatic.com database, and data analysis was conducted using Pearson's correlation test in the SPSS (v.23) software.

Findings: The results indicate that Twitter is the primary platform for sharing scientific research among Iranian JCR journals on social media, with Pinterest and LinkedIn being underutilized. Interestingly, there was no significant relationship found between highly cited Iranian JCR journals and their presence on social media platforms, suggesting that some highly cited journals are not being shared on these platforms.

Conclusion: Although Iranian journals exhibit promise in certain indicators, there is a need for increased utilization in scientific circles. Notably, a positive correlation was observed between journal citations and mentions on virtual social networks, emphasizing the importance of further exploration of this relationship.

Value: This study emphasizes the potential for comparing bibliometric and altmetrics indicators to monitor scientific outputs in both traditional and virtual environments.

Keywords: *Altmetrics, Social Media, Iranian JCR Journals, Bibliometrics, Web of Science.*

1. Assistant Professor, Department of Knowledge and Information Science, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Yazd University, Yazd, Iran (Corresponding Author) mostafavi@yazd.ac.ir

2. Ph.D. in Knowledge and Information Science, Scientific Resources Development Department, Islamic World Science and Technology Citation and Monitoring Institute, ISC, Shiraz, Iran

3. Master Student in Information Management, Yazd University, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Yazd, Iran

Extended Abstract

Introduction: Unlike approximately 60 years ago when the common practice was to rely on extensive databases to document publications and references, new technologies, tools, and methodologies such as altmetrics have been proposed for monitoring references and evaluating the impact of publications. The main advantage of these approaches and tools is their ability to reflect and assess various research impacts within society and beyond the academic realm.

Purpose: The aim of this study is to explore the relationship between bibliometric and altmetrics indices of Iranian JCR journals. This investigation was conducted by assessing the visibility of Iranian JCR journals indexed in the Web of Science through social media platforms.

Methodology: This study was conducted with a practical purpose and utilized a scientometric approach, employing the altmetrics method. The population for this research includes all Iranian JCR journals from the year 2022. As traditional citation indices for 2023 are calculated based on data from the previous two years and published as usable citation indices in 2022, the research population consists of Iranian JCR journals from 2022. The study examines the subscription status and presence of Iranian JCR journals in 2022 across various social media platforms. Initially, 156 Iranian journal titles indexed in the Web of Science database were retrieved, with 94 journals found to have been shared at least once on social media and possessing altmetrics scores. The Altmetrics Institute evaluates the presence of scholarly content on different social media platforms. A general Altmetrics score is assigned based on the total points given by the institute for discussions, references, studies, and bookmarking, indicating the level of sharing and usage of a document on social media, reflecting the attention it has received on social networks. Data collection was facilitated through the Bookmarklet tool, available for free download from Altmetric.com and installed on a browser. All journals were manually searched using this tool, and relevant information and data regarding social media engagement were extracted from the articles. As the analyzed data are of interval type, Pearson's correlation test was carried out using SPSS software version 23 to examine the correlation of the data.

Findings: The research findings reveal that out of the 156 Iranian journal titles indexed in the Web of Science database in 2022, 94 journals have been shared on social media at least once and have received varying evaluation scores. These journals have accumulated a total of 64,327 mentions on different social media platforms. Twitter was the primary social media platform used for sharing Iranian journals, representing 70% of the attention, followed by news outlets with 12%, and Facebook with 7%, ranking first to third, respectively. Other platforms such as Google Plus, video platforms, policy documents, Wikipedia, blogs, inventions, post-publication peer review platforms, Darit, F1000, Q&A platforms, Weibo, Pinterest, and LinkedIn followed in ranking. LinkedIn and Pinterest had the lowest levels of usage.

Table 1 shows that the International Journal of Health Policy and Management performed the best in terms of attention on social media, with a score of 6149, followed by the International Journal of Preventive Medicine and the Journal of Research in Medical Sciences with scores of 5530 and 4354, respectively. On the other hand, the Iranian Journal of Allergy, Asthma & Immunology had the lowest differential score at 1095. Table 2 displays the citation metrics, with the International Journal of Environmental Science and Technology leading with 12,412 citations. The top three journals belonged to the categories of Environmental Sciences, Chemistry (Multidisciplinary), and Engineering (Multidisciplinary).

Journal of
Knowledge-Research Studies
(JKRS)

Vol 3

Issue 1

Serial Number 7

Table 3: Correlation Test of Bibliometric and Altmetric Indices of Iranian Journals in the JCR Database

		Immediacy Index	Eigen factor	Normalized Eigenfactor	Influence Score	Total Articles	Citable Items
Mention out	Correlation coefficient pvalue Number	0/28 0/07 40	0/63** 0/000 94	0/68** 0/000 94	0/53** 0/000 89	0/30 0/003 94	0/35** 0/000 94
Mentions	Correlation coefficient pvalue Number	0/34* 0/02 40	0/48** 0/000 94	0/54** 0/000 94	0/56** 0/000 86	0/15 0/15 94	0/19 0/05 94
News	Correlation coefficient pvalue Number	0/69 0/67 40	0/35** 0/001 94	0/41** 0/000 94	0/33** 0/002 89	0/09 0/37 94	0/14 0/17 94
Blog	Correlation coefficient pvalue Number	0/20 0/20 40	0/62** 0/000 94	0/67** 0/000 94	0/37** 0/000 89	0/43** 0/000 94	0/47** 0/000 94
Policy Documents	Correlation coefficient pvalue Number	0/52** 0/000 40	0/57** 0/000 94	0/61** 0/000 94	0/60** 0/000 89	0/29** 0/005 94	0/32** 0/001 94
Patent	Correlation coefficient pvalue Number	0/05 0/74 40	0/43** 0/000 94	0/45** 0/000 94	0/17 0/09 89	0/43** 0/000 94	0/44** 0/000 94
Twitter	Correlation coefficient pvalue Number	0/42** 0/007 40	0/48** 0/000 94	0/54** 0/000 94	0/62** 0/000 89	0/13 0/18 94	0/18 0/07 94
Peer review	Correlation coefficient pvalue Number	-0/17 0/27 40	0/05 0/60 94	0/01 0/85 94	-0/08 0/43 89	0/02 0/81 94	0/02 0/82 94
Weibo	Correlation coefficient pvalue Number	0/13 0/39 40	0/63** 0/000 94	0/64** 0/000 94	0/04 0/67 89	0/74** 0/000 94	0/76** 0/000 94
Facebook	Correlation coefficient pvalue Number	0/08 0/59 40	0/20** 0/04 94	0/24** 0/01 94	0/23** 0/02 89	0/03 0/71 94	0/06 0/53 94
Wikipedia	Correlation coefficient pvalue Number	-0/004 /98 40	0/50** 0/000 94	0/55 0/000 94	0/39** 0/000 89	0/20* 0/05 94	0/25* 0/01 94
Google+	Correlation coefficient pvalue Number	-0/06 0/71 40	0/22 0/03 94	0/26** 0/009 94	0/13 0/21 89	0/07 0/47 94	0/11 0/25 94
LinkedIn	Correlation coefficient pvalue Number	0° 0 40	0° 0 94	0° 0 94	0° 0 89	0° 0 94	0° 0 94
Reddit	Correlation coefficient pvalue Number	-0/05 0/75 40	0/17 0/09 94	0/19 0/06 94	0/14 0/18 89	0/005 0/96 94	0/03 0/73 94
Pinterest	Correlation coefficient pvalue Number	-0/13 0/39 40	-0/003 0/97 94	-0/04 0/70 94	-0/07 0/51 89	-0/01 0/86 94	-0/01 0/85 94
F1000	Correlation coefficient pvalue Number	0/05 0/73 40	0/14 0/16 94	0/16 0/11 94	0/13 0/22 89	0/003 0/97 94	0/01 0/85 94
Q&A	Correlation coefficient pvalue Number	-0/02 0/86 40	0/26** 0/01 94	0/32 0/002 94	0/13 0/21 89	0/14 0/17 94	0/16 0/11 94
Video	Correlation coefficient pvalue Number	0/24 0/13 40	0/37** 0/000 94	0/44** 0/000 94	0/42** 0/000 89	0/07 0/48 94	0/11 0/26 94
Syllabi	Correlation coefficient pvalue Number	0° 0 40	0° 0 94	0° 0 94	0° 0 89	0° 0 94	0° 0 94

Journal of
Knowledge-Research Studies
(JKRS)

Vol 3

Issue 1

Serial Number 7

To further explore the relationship between bibliometric and altmetric metrics, 40 Iranian journals were examined using SPSS software and Pearson tests. The findings in Table 3 show a positive and significant association only between the urgency index and policy documents. Additionally, there is a significant correlation between the journal penetration coefficient and average scores of indicators. The results demonstrate further relationships between different metrics and external sources.

Conclusion: The study suggests that Iranian journals show positive performance in certain indicators but there is room for improvement in utilizing variables within scientific environments. There is a significant correlation between journal citation counts and indicators of mentions on social networks, highlighting the importance of further attention in this area.

Value: Comparing bibliometric and altmetric indicators provides valuable insights into monitoring scientific outputs across traditional academic environments and virtual scientific social networks.

References

- Abramo, G., Cicero, T., & D'Angelo, C. A. (2012). A sensitivity analysis of researchers' productivity rankings to the time of citation observation. *Journal of Informetrics*, 6(2), 192-201. <https://doi.org/10.1016/j.joi.2011.12.003>
- Altmetric, L. L. P. (2019). When did Altmetric start tracking attention to each attention source?. <https://help.altmetric.com/support/solutions/articles/6000136884-when-did-altmetric-start-tracking-attention-to-each-attention-source>.
- Altmetric.com.(2020). How is the Altmetric Attention Score calculated.
- Bornmann, L. (2014). Do altmetrics point to the broader impact of research? An overview of benefits and disadvantages of altmetrics. *Journal of informetrics*, 8(4), 895-903. <https://doi.org/10.1016/j.joi.2014.09.005>
- Bornmann, L., Haunschild, R., & Adams, J. (2019). Do altmetrics assess societal impact in a comparable way to case studies? An empirical test of the convergent validity of altmetrics based on data from the UK research excellence framework (REF). *Journal of informetrics*, 13(1), 325-340. <https://doi.org/10.48550/arXiv.1807.03977>
- Buschman, M., & Michalek, A. (2013). Are alternative metrics still alternative?. *Bulletin of the American Society for Information Science and Technology*, 39(4), 35-39. <https://doi.org/10.1002/bult.2013.1720390411>
- Chen, M., & Wang, L. (2022). An Altmetrics and citation analysis of selected predatory journals in library and information science field. *The Journal of Academic Librarianship*, 48(6), 102618. <https://doi.org/10.1016/j.acalib.2022.102618>
- Cooper, I. D. (2015). Bibliometrics basics. *Journal of the Medical Library Association: JMLA*, 103(4), 217. <https://doi.org/10.3163/1536-5050.103.4.013>
- Coyne, M., & Regan, J. (2022). Measuring the social impact of contemporary dysphagia research: an altmetric analysis. *Speech, Language and Hearing*, 25(1), 46-58. <https://doi.org/10.1080/2050571X.2021.1926626>
- Díaz-Faes, A. A., Bowman, T. D., & Costas, R. (2019). Towards a second generation of 'social media metrics': Characterizing Twitter communities of attention around science. *PLoS one*, 14(5), e0216408. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0216408>
- Engwall, L., Blockmans, W., & Weaire, D. (2014). Bibliometrics: Use and Abuse in the Review of Research Performance. *Wenner - Gren International Series. Vol.87*.
- Erfanmanesh, M.A. (2018). The Relationship between Altmetric Activity and Quality Indicators of the Library and Information Science Journals in Scopus. *Library studies and information organization*, 29(2), 7-26. doi: 10.30484/nastinfo.2018.2220. [In Persian].
- Evans, P., & Krauthammer, M. (2011). Exploring the use of social media to measure journal article impact. *AMIA ... Annual Symposium proceedings. AMIA Symposium, 2011*, 374-381.

Journal of
Knowledge-Research Studies
(JKRS)

Vol 3

Issue 1

Serial Number 7

- Fekete, E., & Haffner, M. (2019). Twitter and academic geography through the lens of# AAG2018. *The Professional Geographer*, 71(4), 751-761. <https://doi.org/10.1080/00330124.2019.1622428>
- Fenner, M. (2013). What can article-level metrics do for you?. *PLoS biology*, 11(10), e1001687. <https://doi.org/10.1371/journal.pbio.1001687>
- Gordon, G., Lin, J., Cave, R., & Dandrea, R. (2015). The question of data integrity in article-level metrics. *PLoS Biology*, 13(8), e1002161. <https://doi.org/10.1371/journal.pbio.1002161>
- Hammarfelt, B. (2014). Using altmetrics for assessing research impact in the humanities. *Scientometrics*, 101(2), 1419-1430. <https://doi.org/10.1007/s11192-014-1261-3>.
- Haustein, S., Peters, I., Bar-Ilan, J., Priem, J., Shema, H., & Terliesner, J. (2014). Coverage and adoption of altmetrics sources in the bibliometric community. *Scientometrics*, 101, 1145-1163. <https://doi.org/10.1007/s11192-013-1221-3>
- Howard, J. (2012). Scholars Seek Better Ways to Track Impact Online. *Chronicle of Higher Education*. <https://cacmb4.acm.org/news/145756-scholars-seek-better-ways-to-track-impact-online/fulltext>
- HTOO, T. H. H. (2015). NA, Jin-Cheon. Comparison of Altmetrics across Multiple Disciplines: Psychology, History, and Linguistics.(2015). In *International Conference of Asian Special Libraries 4th ICoASL* (pp. 22-24).
- Jaring, P., & Bäck, A. (2017). How Researchers Use Social Media to Promote their Research and Network with Industry. *Technology Innovation Management Review*, 7(8), 32-39. <https://doi.org/10.22215/timreview/1098>.
- Kietzmann, J. H., Hermkens, K., McCarthy, I. P., & Silvestre, B. S. (2011). Social media? Get serious! Understanding the functional building blocks of social media. *Business horizons*, 54(3), 241-251. <http://dx.doi.org/10.1016/j.bushor.2011.01.005>
- Koprubasi, S., Bulut, E., & Celebi, A. R. C. (2022). The relationship between citation-based metrics and Twitter in the area of age related macular degeneration research: Altmetric and bibliometric study. *Journal of Clinical Medicine of Kazakhstan*, 19(5), 12-22. <https://doi.org/10.23950/jcmk/12502>
- Lin, J., & Fenner, M. (2013). Altmetrics in Evolution: Defining and Redefining the Ontology of Article-Level Metrics. *Information Standards Quarterly* 25: 20–26. *Online verfügbar unter http://www.niso.org/apps/group_public/download.php/11273/IP_Lin_Fenner_PLOS_altmetrics_isqv25no2.pdf, zuletzt geprüft am, 4, 2016.*
- Melicherová, M., Ondrišová, M., & Šušol, J. (2021). Bibliometrics versus altmetrics: Researchers' attitudes in Slovakia. *Iberoamerican Journal of Science Measurement and Communication*, 1(1). <https://doi.org/10.47909/ijsmc.11>
- Moed, H.F. (2008). Citation Analysis in Research Evaluation. (A. Mirzaei, H. Mokhtari, Trans). Chapar. [In Persian].
- Nip, I., & Feng, H. (2022). Examining correlation of altmetric score and citation number in dermatology journal articles. *Journal of Dermatological Treatment*, 33(1), 297-299. <https://doi.org/10.1080/09546634.2020.1750555>
- Noroozi Chakoli, A. (2011). *Introduction to Scientometric*. Organization for Researching and Composing University Textbooks in the Islamic Sciences and the Humanities (SAMT). [In Persian].
- Priem, J., & Hemminger, B. H. (2010). Scientometrics 2.0: New metrics of scholarly impact on the social Web. *First Monday*, 15(7). <https://doi.org/10.5210/fm.v15i7.2874>
- Priem, J., Taraborelli, D., Groth, P., & Neylon, C. (2010). *Alt-metrics: A Manifesto*. Available: <http://altmetrics.org/manifesto>.

Journal of
Knowledge-Research Studies
(JKRS)

Vol 3

Issue 1

Serial Number 7

- Rathemacher, A.J. (2014). *Rathemacher, Andrée J. "Article-Level Metrics and Altmetrics: New Ways to Measure the Impact of Your Research."* URI AAUP News XXXVIII, no. 4 (April 2014): 2,4. Available: <https://docs.google.com/file/d/0BLbmAB0uzHGTDJKbnlUOWhzaUk>
- Robinson-García, N., Torres-Salinas, D., Zahedi, Z., & Costas, R. (2014). New data, new possibilities: Exploring the insides of Altmeteric. *com. Profesional de la información/Information Professional*, 23(4), 359-366. <https://doi.org/10.48550/arXiv.1408.0135>
- Robinson-García, N., van Leeuwen, T. N., & Rafols, I. (2018). Using altmetrics for contextualised mapping of societal impact: From hits to networks. *Science and public policy*, 45(6), 815-826. <https://doi.org/10.1093/scipol/scy024>
- Sedighi, M. (2019). The Role of Social Media in Assessing the Impact of Research (Case Study: The Field of Scientometrics). *Iranian Journal of Information Processing and Management*, 34(2), 765-792. doi: 10.35050/JIPM010.2019.056 [In persian]
- Serati Shirazi, M. (2019). An Altmeteric Study on Scientific Iranian Articles Indexed in Social Science index. *Sciences and Techniques of Information Management*, 5(4), 162-190. doi: 10.22091/stim.2020.4982.1356 [In persian]
- Shenavar, N., Atapour, H., & Shenavar, A. (2022). A Bibliometric and altmetrics analysis of highly cited articles in the field of Infectious Diseases. *Payavard Salamat*, 15(5), 419-431.[In persian]
- Sinha, P. K., Sahoo, S. B., Gajbe, S. B., Chakraborty, K., & Mahato, S. S. (2020). Altmeterics Research Progress: A Bibliometric Analysis and Visualization. *Journal of Scientometric Research*, 9(3), 300-309. <https://doi.org/10.5530/jscires.9.3.37>
- Sud, P., & Thelwall, M. (2014). Evaluating altmetrics. *Scientometrics*, 2(98), 1131-1143. <https://doi.org/10.1007/s11192-013-1117-2>
- Talebian, A., Okhovati, M., Arshadi, H., Hayati, R., Tabrizi, R., & Karimimoghadam, Z. (2023). Investigating and comparing citation indicators and altmetrics of articles in the field of addiction to opioids by using the PlumX tool. *Journal of Health Administration*, 26(2),33-50. Doi: <http://dx.doi.org/10.22034/26.2.33> [In persian]
- Torres-Salinas, D., Cabezas-Clavijo, Á., & Jiménez-Contreras, E. (2013). Altmeterics: New Indicators for Scientific Communication in Web 2.0. *Comunicar*, 21(41), 53-60. <https://doi.org/10.48550/arXiv.1306.6595>
- Waltman, L. (2016). A review of the literature on citation impact indicators. *Journal of informetrics*, 10(2), 365-391. <https://doi.org/10.1016/j.joi.2016.02.007>
- Williams, A. E. (2017). Altmeterics: an overview and evaluation. *Online information review*, 41(3), 311-317. <http://dx.doi.org/10.1108/OIR-10-2016-0294>
- Wouters, P., & Costas, R. (2012). *Users, narcissism and control: tracking the impact of scholarly publications in the 21st century*. Utrecht: SURF foundation.
- Zou, X., Yue, W. L., & Le Vu, H. (2018). Visualization and analysis of mapping knowledge domain of road safety studies. *Accident Analysis & Prevention*, 118(9),131-145.<https://doi.org/10.1016/j.aap.2018.06.010>
- Zungu, N. (2021). Correlating Altmeterics and h5-Index Using Google Scholar Metrics for Journals in Library and Information Science. *Library Philosophy and Practice (e-journal)*. <https://digitalcommons.unl.edu/libphilprac/6435/>

Journal of
Knowledge-Research Studies
(JKRS)

Vol 3

Issue 1

Serial Number 7

مصطفوی، اسماعیل؛ نامور، زهرا؛ داستار، یگانه (۱۴۰۳). مطالعه رابطه همبستگی شاخص‌های کتاب‌سنجی و دگرسنجی مجلات ایرانی نمایه شده در پایگاه اطلاعات علمی JCR. *نشریه مطالعات دانش پژوهی*، ۳(۱): ۸۹-۱۰۸.

DOI: 10.22034/jkrs.2024.60932.1075

URL: https://jkrs.tabrizu.ac.ir/article_18088.html

ناشر: دانشگاه تبریز

© نویسندگان

این مقاله به صورت دسترسی باز و با لایسنس CC BY NC کریئو کامانز قابل استفاده است.

مطالعه رابطه همبستگی شاخص‌های کتاب‌سنجی و دگرسنجی مجلات ایرانی نمایه شده در پایگاه اطلاعات علمی JCR

اسماعیل مصطفوی^۱، زهرا نامور^۲، یگانه داستار^۳

۱. استادیار گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه یزد، ایران (نویسنده مسئول) mostafavi@yazd.ac.ir

۲. دکترای علم اطلاعات و دانش‌شناسی، گروه توسعه منابع علمی، مؤسسه استنادی علوم و پایش علم و فناوری جهان اسلام ISC، شیراز، ایران

۳. دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت اطلاعات، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه یزد، یزد، ایران

تاریخ بازنگری: ۲۱ اردیبهشت ۱۴۰۳

تاریخ دریافت: ۲۸ اسفند ۱۴۰۲

تاریخ انتشار: ۱۲ خرداد ۱۴۰۳

تاریخ پذیرش: ۲۳ اردیبهشت ۱۴۰۳

چکیده

هدف: هدف از انجام پژوهش حاضر، بررسی رابطه همبستگی شاخص‌های کتاب‌سنجی و دگرسنجی مجلات ایرانی JCR است؛ این کار از طریق بررسی میزان حضور مجلات ایرانی JCR سال ۲۰۲۲ به تفکیک رسانه‌های اجتماعی انجام گرفته است.

روش‌شناسی: پژوهش حاضر با رویکرد علم‌سنجی و با استفاده از روش دگرسنجی انجام شد. جامعه پژوهش را کلیه مجلات ایرانی JCR سال ۲۰۲۲ تشکیل می‌دهند. تعداد اولیه مجلات بازبایی شده، ۱۵۶ عنوان مجلات ایرانی JCR بود که تعداد ۹۴ مجله حداقل یک‌بار در رسانه‌های اجتماعی به اشتراک گذاشته شده و دارای نمره دگرسنجه هستند. به منظور جمع‌آوری داده‌ها از ابزار Bookmarklet که به صورت رایگان از سایت Altmetric.com قابل دریافت و نصب بر روی مرورگر می‌باشد استفاده گردید. همچنین داده‌ها با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون در نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۳ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: در میان رسانه‌های اجتماعی مختلف، توییتر (با ۷۰ درصد میزان توجه) مهم‌ترین رسانه اجتماعی شناخته شده برای به اشتراک گذاری پژوهش‌های علمی در محیط وب اجتماعی در بین مجلات ایرانی JCR سال ۲۰۲۲ است در حالی که پینترست و لینکدین (به دلیل عدم حضور) ناشناخته و بدون کاربرد می‌باشد. بین مجلات ایرانی JCR در سال ۲۰۲۲ و میزان حضور آن‌ها در محیط وب اجتماعی رابطه‌ای وجود ندارد. به طوری که برخی از مجلات پر استناد در رسانه‌های اجتماعی به اشتراک گذاشته نشده‌اند.

نتایج: نتایج نشان می‌دهد مجلات ایرانی در برخی از شاخص‌های دگرسنجی در وضعیت مناسبی قرار گرفته‌اند؛ ولی در کل، مجلات ایرانی نیازمند بهره‌گیری بیشتر در شاخص‌های جایگزین دگرسنجه‌ها در محیط‌ها و بستر علمی هستند. همچنین، رابطه مثبت و معناداری بین میزان استنادات دریافتی مجله و برخی از شاخص‌های شبکه‌های اجتماعی مجازی مشاهده شد؛ که البته با توجه به وضعیت متوسط مجلات در شاخص‌های دگرسنجه، می‌توان گفت که ارتباط تعداد استنادهای مجلات و شاخص اشاره‌ها در شبکه‌های اجتماعی نیازمند توجه و تقویت بیشتر است.

اصالت و ارزش: مطالعه هم‌زمان شاخص‌های کتاب‌سنجی و دگرسنجی امکان رصد برون‌دادهای علمی در محیط‌های سنتی و شبکه‌های اجتماعی علمی مجازی را فراهم می‌نماید.

کلیدواژه‌ها: دگرسنجی، رسانه‌های اجتماعی، مجلات ایرانی JCR، علم‌سنجی، وب‌آو ساینس

در علوم، به‌طور کلی این مسئله که کمیت و کیفیت خروجی‌های علمی می‌تواند از طریق انتشارات (تک‌نگاشت‌ها، مقالات علمی، مجموعه مقالات کنفرانس‌ها و غیره) و ارائه بازخورد به این انتشارات مورد ارزیابی قرار گیرد، پذیرفته شده است. انتشارات جزء اصلی در فرایند ارتباط علمی است که امکان تأیید اعتبار، قابلیت اطمینان و درستی پژوهش را ارائه می‌دهد. فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات در روش شبکه‌ای خود شروع به معرفی الگوهایی از انتشار اطلاعات در پایان قرن بیستم نمودند. این الگو برای همه فرایندهای ارتباطات علمی، شامل انتشارات اولیه همچون شکل‌های ارجاعات آن‌ها اعمال می‌شود. برخلاف وضعیتی که در حدود ۶۰ سال پیش رایج بود، زمانی که ایجاد پایگاه‌های اطلاعاتی عظیم ابزاری اصلی برای ثبت انتشارات و مراجع بودند؛ فناوری‌های جدید، ابزار و راه‌های جدیدی مثل دگرسنجه‌ها یا ابزارهای جایگزین را برای کنترل مراجع و تأثیر انتشارات پیشنهاد دادند. مزیت اولیه این رویکردها و ابزارها به ظرفیت آن‌ها در انعکاس و سنجش انواع دیگر تأثیر پژوهش در جامعه و خارج از محیط دانشگاه مربوط می‌شود (ملیچروا، اوندیشووا، و شوشول^۱، ۲۰۲۱). در واقع گسترش دگرسنجه‌ها زمینه آگاهی محققان از تأثیر منابع علمی خود در داخل و خارج از سازمان را فراهم می‌کند و باعث می‌شود افراد از تأثیر منابع علمی‌شان آگاه شوند که این آگاهی از طریق تحلیل استناد به آثار محققان در شبکه‌های اجتماعی و تحت عنوان دگرسنجی اتفاق می‌افتد (بورنمن^۲، ۲۰۱۴).

برخی از آخرین روندها در حوزه تحقیقات شاخص رسانه‌های اجتماعی مبتنی بر این فرض است که شاخص‌های فعلی دگرسنجی از معیارهای استنادی سنتی ناشی می‌شوند و خیلی مناسب ارزیابی تأثیر اجتماعی نیستند. در عوض، رویکردهای تعاملی در این مدل جدید جایگاه برجسته‌تری پیدا می‌کنند و بر این نظرند که ارزیابی باید مبتنی بر تحلیل شبکه‌ای، ترسیم نقشه بافت‌هایی باشد که در آن تعامل محققان و سهامداران اتفاق می‌افتد (رابینسون-گارسیا و همکاران^۳، ۲۰۱۸). از این منظر، دگرسنجی بیشتر به‌عنوان مقیاسی از رسانه‌های اجتماعی یا حتی علم مطالعات رسانه‌های اجتماعی بوده و رشته‌ای است که تلاش می‌کند جنبه‌های دگرسنجی و کتاب‌سنجی را از طریق کنار هم قرار دادن رویکردهای تعاملاتی و شبکه‌ای ادغام نماید (دیاز-فاس و همکاران^۴، ۲۰۱۹).

در عصر اطلاعات و دانش، پلتفرم‌های رسانه‌های اجتماعی به‌عنوان کانال‌هایی پویا برای ارتباطات علمی محسوب می‌شوند (جرینگ و بک^۵، ۲۰۱۷). جامعه علمی و تحقیقاتی کاملاً به رسانه‌های اجتماعی آگاه‌اند و محققان نیز به سمت فعالیت تحقیقاتی در بستر این رسانه‌ها حرکت کرده‌اند (کیتزمن و همکاران^۶، ۲۰۱۱). رسانه‌های اجتماعی به دلیل راحتی و هزینه کم، به بهترین گزینه برای تبادل اطلاعات، ایده‌ها، دانش و ارتباطات دانشگاهی تبدیل شده‌اند (چن و وانگ^۷، ۲۰۲۲) و اجازه ساخت پروفایل و ارتباط با مردم سراسر

1. Melicherová, Ondrišová, & Šušol
 2. Bornmann
 3. Robinson-Garcia & et al
 4. Díaz-Faes & et al
 5. Jaring & Bäck
 6. Kietzmann & et al

جهان را برای محققان فراهم می‌کنند (کیتزمن و همکاران، ۲۰۱۱). پژوهشگران تمایل دارند دستاوردهای علمی خود را در قالب مقالات، فرآیندهای آزمایشگاهی، بخش‌هایی از برنامه‌ها یا داده‌ها باهدف ایجاد ارتباط کارآمد و به‌موقع در شبکه‌های اجتماعی به اشتراک بگذارند (فکته و هافنر^۱، ۲۰۱۹). از این رو می‌توان گفت نسل فعلی پلتفرم‌های شبکه‌های اجتماعی-دانشگاهی توجه خود را به مهم‌ترین نتایجی که هر محقق می‌تواند ایجاد کند یعنی انتشارات متمرکز کرده است و به بستری برای تبادل اطلاعات دانشگاهی و ارزیابی نفوذ دانشگاهی تبدیل شده‌اند (پریم و همینگر^۲، ۲۰۱۰). معیارهای جایگزین یا دگرسنگه‌ها در پاسخ به این چالش (بورنمن، ۲۰۱۴) و برای اولین بار در سال ۲۰۱۰ توسط پریم^۳ به وجود آمد (ایوانز و کراتهامر^۴، ۲۰۱۱)؛ که فرصت جدیدی را برای مطالعه اطلاع‌سنجی در عصر وب ۲ فراهم می‌کند.

اصطلاح آلت‌متریکس^۵ را می‌توان به دو قسمت «آلت^۶» و «متریکس^۷» تقسیم کرد. آلت مشتق از «آلترنیتیو^۸» به معنی «جایگزین» و متریکس به معنی «سنجه‌ها، شاخص‌ها یا معیارها» است (پریم و همکاران، ۲۰۱۰). از نظر جیسون پریم برای ارزیابی کیفیت انتشارات علمی، معیارها یا شاخص‌های سنتی مثل ضریب تأثیر^۹، اچ ایندکس^{۱۰} و ... معیارهایی وابسته به استنادند که مشاهده تأثیر را محدود می‌کنند (هاستاین^{۱۱} و همکاران، ۲۰۱۴) و زمان زیادی را برای دریافت تعداد قابل توجهی از استنادات نیاز دارند (سود و ثلوال^{۱۲}، ۲۰۱۴). بنابراین این معیارهای سنتی با ظهور رسانه‌های اجتماعی که در بستر آن‌ها بحث‌های علمی زیادی درباره مقالات علمی صورت می‌گیرد، ناکافی تلقی شدند (ویلیامز^{۱۳}، ۲۰۱۷). در نتیجه، دگرسنجی برای این ضرورت و حل مشکل قابل‌بحث تأثیر علمی و اجتماعی تولیدات علمی در نظر گرفته شد (هاستاین و همکاران، ۲۰۱۴). هدف اولیه دگرسنجی توصیف معیارهای مبتنی بر وب برای ارزیابی تحقیق با تأکید بر پلتفرم‌های رسانه‌های اجتماعی به‌عنوان منابع داده‌ای (بورنمن، هاونشیلد و آدامز^{۱۴}، ۲۰۱۹) و تعیین کمیت تعاملاتی بود که در وب انجام می‌شد مثل توییت درباره مقالات، به اشتراک‌گذاری در بستر رسانه‌های اجتماعی مختلف، بلاگ نویسی درباره مقالات یا نشانک‌گذاری (رابینسون-گارسیا^{۱۵} و همکاران، ۲۰۱۴؛ هوارد^{۱۶}، ۲۰۱۲).

شاخص‌های جایگزین یا دگرسنگه‌ها مبتنی بر قابلیت‌های وب ۲ مثل رسانه‌های اجتماعی است؛ که به کاربران اجازه بیان بازخورد یا توجه نسبت به مشارکت در آن را می‌دهد. این شاخص‌ها تأثیر را نه تنها بر اساس تعداد استنادات رسمی، بلکه بر اساس استفاده از محتوای منتشرشده مشخص می‌کنند (باتگن و

1. Fekete & Haffner
2. Priem & Hemminger
3. Jason Priem
4. Evans & Krauthammer
5. Altmetrics
6. Alt
7. Metrics
8. Alternative
9. Impact Factor
10. H-index
11. Haustein
12. Sud & Thelwall
13. Williams
14. Bornmann, Haunschild & Adams
15. Robinson-García
16. Howard

لوپریچ^۱، ۲۰۱۵). ابزارهای فناورانه دگرسنجی می‌تواند به دو گروه اصلی شامل ابزارهای ارائه‌دهنده داده و ابزارهای ارائه‌دهنده خدمات (تجمیع کننده‌ها) تقسیم شوند. منابع داده‌ای، خدمات و برنامه‌هایی هستند که فضایی را برای به اشتراک گذاری و ارزیابی تولیدات علمی، به ویژه رسانه‌های اجتماعی عمومی مثل (فیس بوک^۲، توییتر^۳) و همچنین رسانه‌های اجتماعی علمی مثل (مندلی^۴، ریسرچ گیت^۵ و آکادمیا^۶) فراهم می‌کنند. تجمیع کننده‌ها به گردآوری داده‌ها از منابع مختلف و محاسبه انواع مقادیر و ارزش‌های آلترمتریکس برای یک سند مثل (Altmetric.com, PlumX Metrics, PLoS-ALM, ImpactStory, or Snowball Metrics) می‌پردازند (ملیچروا و همکاران، ۲۰۲۱). دگرسنجی بر اساس ویژگی‌های مختلفی مثل توابع اولیه (رابینسون-گارسیا و همکاران، ۲۰۱۴)، استفاده (ووترز و کاستاس^۷، ۲۰۱۲)؛ تعامل (لین و فنر^۸، ۲۰۱۳) و نوع پلتفرم (تورس-سالیناس و همکاران^۹، ۲۰۱۳) طبقه‌بندی شده است. نمره یا امتیاز دگرسنجی بر اساس مجموعه‌ای استاندارد محاسبه می‌گردد (Altmetric.com) و شاخص‌های آن حداقل شامل چهار گروه: (۱) نمره توجه، (۲) اشارات^{۱۰} (توییترها، گوگل پلاس، منابع سیاستی، فیس بوک، وبلاگ‌ها)، (۳) استنادات (ابعاد) و (۴) خوانندگان (مندلی، سایت یولایک^{۱۱}) می‌باشد (زونگو^{۱۲}، ۲۰۲۱) و نمایش آن به صورت دونات^{۱۳} است (Altmetric.com). به طور کلی دگرسنجی دارای مزایایی از چهار جنبه انتشار علمی، تنوع رؤیت‌پذیری، سرعت دسترس‌پذیری به داده‌ها جهت تحلیل، گستردگی روش‌های استخراج داده برای تحلیل و دسترسی به مراتب بیشتر برای قضاوت علمی است (هامارفلت^{۱۴}، ۲۰۱۴). با این حال، برخی معایب آن عبارت‌اند از: استنادمحور نبودن آن؛ آسیب‌پذیری در برابر دست‌کاری داده‌ها؛ محرومیت از چارچوب‌های مفهومی، نظریه‌ها و تعاریف رایج و سوگیری‌های زبانی (ویلیامز، ۲۰۱۷).

مبنای بررسی در مطالعات دگرسنجی، مقاله بوده و از این رو، شاخص‌های دگرسنجی از جمله شاخص‌های سطح مقاله محسوب می‌شوند. شاخص‌های سطح مقاله (برخلاف شاخص‌های سطح مجله مانند ضریب تأثیر)، شاخص‌هایی هستند که عملکرد یک مقاله را بدون در نظر گرفتن مجله منتشرکننده و سایر مقاله‌های منتشرشده در آن مجله بررسی می‌کنند. شاخص‌های سطح مقاله طیف وسیعی از معیارها درباره جذب یک مقاله مجله توسط جامعه علمی بعد از انتشار آن را فراهم می‌کند. این معیارها شامل استنادات، آمار استفاده از مقاله (مشاهده صفحات آنلاین و دانلودها)، بحث در نظرات آنلاین و رسانه‌های اجتماعی، نشانک‌های اجتماعی و توصیه‌ها است (فنر، ۲۰۱۳).

1. Buttgen & Luprich
2. Facebook
3. Twitter
4. Mendeley
5. ResearchGate
6. Academia
7. Wouters & Costas
8. Lin & Fenner
9. Torres-Salinas & et al
10. Mentions
11. CiteULike
12. Zungu
13. donut
14. Hammarfelt

مطالعه وضعیت و تأثیر علمی مجلات در هر دوره بسیار مهم و ضروری است. تحلیل کتاب‌سنجی و دگرسنجی ابزار آماری ضروری و مهم برای تعیین ارزش و کارایی مقالات علمی است؛ این کار با شمارش تعداد استنادات و اشارات دریافتی و از زمان انتشار آثار است (کوپر^۱، ۲۰۱۵). تجزیه و تحلیل کتاب‌سنجی و دگرسنجی، داده‌هایی را در مورد مؤثرترین مجلات علمی، نویسندگان، کشورها، موضوعات مهم، و همچنین تعداد استنادها و اشاره‌ها ارائه می‌دهد (زو، یو و وو^۲، ۲۰۱۸). ضرورت دیگر مطالعه کتاب‌سنجی و دگرسنجی مطالعات پیشین نشان می‌دهد هرچند تحلیل‌های استنادمحور برای تعیین کیفیت مقالات مفید هستند، اما دارای محدودیت‌های قابل توجهی نیز هستند؛ زیرا باید مدت‌زمان مشخصی از انتشار آن گذشته باشد، که این مسئله ارزیابی سریع کیفیت مقاله را محدود می‌کند (کوپروباسی و همکاران^۳، ۲۰۲۲)؛ لذا، لازم است مطالعات بر روی مجلات ایرانی دارای نمایه JCR انجام شود.

از سوی دیگر، مطالعات بسیاری از تحلیل استنادی برای ارزیابی نشریات استفاده شده (والتمن^۴، ۲۰۱۶) و همیشه به‌عنوان مهم‌ترین شاخص اعتبار علمی و عملکردی شناخته شده است؛ اما این نوع از تحلیل نیز دارای محدودیت‌هایی می‌باشد (بوشمن و میکالک^۵، ۲۰۱۳). به‌ویژه اینکه جمع‌آوری استنادها نیازمند صرف زمان است؛ زیرا تأثیر یک مقاله (به‌ویژه در برخی رشته‌ها) تنها پس از گذشت چندین سال از انتشار قابل اندازه‌گیری است (آبرامو و همکاران^۶، ۲۰۱۲). شمارش استنادها به‌تنهایی، ممکن است دیگر مؤثرترین ابزار برای ارزیابی تأثیر پژوهش نباشد، به‌ویژه در شرایط فعلی که انتشار دیجیتال در حال گسترش است (کوین و ریگان^۷، ۲۰۲۱). در طول سال‌ها، استفاده انحصاری از رویکردهای کتاب‌سنجی برای ارزیابی علوم بسیار مورد انتقاد قرار گرفته است. شک و تردیدها نسبت به این سؤال مطرح شد که آیا کتاب‌سنجی هم برای علوم نرم و هم برای علوم سخت یا آثاری که ریشه در تحقیقات بنیادی در مقابل تحقیقات کاربردی دارند، مناسب و کاربردی است یا خیر؟ (آنگوال، بلاکمنز و ویر^۸، ۲۰۱۴).

زمانی که نتوانیم مقاله‌ای را بر اساس معیارهای سطح مجله انتخاب کنیم، به معیارهای دیگری برای تعیین مقاله مدنظر نیاز داریم. در این وضعیت باید به معیارهای سطح مقاله توجه کنیم. برای جبران نارسایی‌های شاخص‌های مقالات در سطح مجله، در دهه ۱۹۹۰ شاخص‌های سطح مقاله معرفی شدند و در اواخر دهه ۲۰۰۰ به میزان زیادی گسترش یافتند. علاقه و استفاده از شاخص‌های سطح مقاله به‌سرعت در میان جامعه تحقیقاتی توسط محققان، ناشران، سرمایه‌گذاران و مؤسسات تحقیقاتی افزایش یافته است (گوردون، لین، کیو و داندریا^۹، ۲۰۱۵). تعداد فزاینده‌ای از نشریات و پلتفرم‌های انتشار معیارهای سطح مقاله را در دسترس قرار می‌دهند. به‌عنوان مثال، معیارهای سطح مقاله برای هر مقاله منتشرشده توسط کتابخانه عمومی

1. Cooper
2. Zou, Yue & Vu
3. Koprubasi, Bulut & Cenk Celebi
4. Waltman
5. Buschman & Michalek
6. Abramo, Cicero & D'Angelo
7. Coyne & Regan
8. Engwall, Blockmans & Weaire
9. Gordon, Lin, Cave & Dandrea

علوم^۱ ارائه می‌شود. شاخص‌ها شامل کل بازدیدها و دانلودهای مقاله، داده‌های استنادی از اسکوپوس، وب آو ساینس، کراس رف، گوگل اسکولار، نشانک‌ها در مندلی و سایت یولایک، اشارات در وبلاگ‌ها، فیس بوک و توییتر است (راتهماچر^۲، ۲۰۱۴).

در پژوهش حاضر سعی شده است رابطه همبستگی شاخص‌های سنتی و دگرسنجی مجلات ایرانی نمایه شده در پایگاه اطلاعاتی استنادی جهانی مجلات (JCR) مورد بررسی و مطالعه قرار گیرد. جهت دستیابی به این هدف، سؤالات زیر مطرح شد:

۱. مجلات ایرانی JCR سال ۲۰۲۲ به چه میزان در رسانه‌های اجتماعی مورد توجه و اشاره قرار گرفته‌اند؟
۲. بیشترین میزان توجه در رسانه‌های اجتماعی مربوط به کدام یک از مجلات ایرانی JCR سال ۲۰۲۲ است؟

۳. آیا مجلات پر استناد ایرانی JCR سال ۲۰۲۲ در رسانه‌های اجتماعی نیز پر توجه بوده‌اند؟

۴. آیا رابطه معناداری بین سنج‌های کتاب‌سنجی و دگرسنجی مجلات ایرانی JCR سال ۲۰۲۲ وجود

دارد؟

۲- پیشینه پژوهش

عرفان منش (۱۳۹۷) در بررسی رابطه میان شاخص‌های فعالیت دگرسنجی و کیفیت مجله‌های علم اطلاعات و کتابداری در اسکوپوس به این نتیجه رسید که مقاله‌های منتشر شده در مجلات علمی با کیفیت‌تر، به میزان گسترده‌تری در رسانه‌های اجتماعی به اشتراک گذاشته شده و توجه بیشتری را نیز از سوی کاربران این رسانه‌ها دریافت می‌کنند. صدیقی (۱۳۹۷) در بررسی نقش رسانه‌های اجتماعی در ارزیابی میزان تأثیر پژوهش‌های دو مجله هسته حوزه موضوعی علم‌سنجی (سایت‌متریکس و اینفومتریکس) به این نتیجه رسید که تعداد استنادات مقالات حوزه مورد مطالعه و نمره دگرسنجی این مقالات، و نیز میان تعداد خوانندگان مقالات این حوزه در دو شبکه اجتماعی مندلی و سایت یولایک با تعداد استنادهای دریافتی آن‌ها در وب آو ساینس، رابطه معنادار اما ضعیفی وجود دارد. شناور و همکاران (۱۴۰۰) در بررسی تحلیل کتاب‌سنجی و دگرسنجی مقالات پراستناد حوزه بیماری‌های عفونی در پایگاه وب آو ساینس به این نتیجه رسیدند که رابطه مثبت و معنادار میان شاخص‌های دگرسنجی و استنادات مقالات پراستناد در این پژوهش موجب تأثیرگذاری اشتراک‌گذاری مقالات در رسانه‌های اجتماعی می‌تواند در افزایش رؤیت‌پذیری و احتمال دریافت استناد شود و همچنین برای بررسی عملکرد محققان و تأثیر تولیدات علمی می‌توان از شاخص‌های دگرسنجی به‌عنوان مکمل شاخص‌های علم‌سنجی استفاده کرد. طالبیان و همکاران (۱۴۰۲) در پژوهشی به مقایسه شاخص‌های استنادی و دگرسنجی مقالات در حوزه اعتیاد به مواد مخدر افیونی با استفاده از ابزار پلام ایکس پرداختند. نتایج نشان داد که ۹۵ درصد تولیدات بررسی شده حداقل یک مرتبه در یکی از رسانه‌های اجتماعی مورد توجه قرار گرفته‌اند، همچنین رابطه معنادار و مثبت میان شمار استنادها و تمام دگرسنجی‌های مقالات نشان‌دهنده تأثیر مثبت رسانه‌های اجتماعی بر میزان استناد به مقالات علمی است. نیپ

و فنگ^۱ (۲۰۲۰) به بررسی همبستگی نمره دگرسنجی و تعداد استناد در مقالات مجله پوست پرداختند. یافته‌های این پژوهش نشان‌دهنده عدم وجود همبستگی میان نمره دگرسنجی و تعداد استنادات است. زونگو (۲۰۲۱) به بررسی همبستگی میان دگرسنجی و اچ ۵ ایندکس با استفاده از معیارهای گوگل اسکولار در مجلات کتابداری و اطلاع‌رسانی پرداخت. یافته‌های این پژوهش استقلال دگرسنجی از شاخص اچ ۵ را نشان می‌دهد. همچنین نتایج این پژوهش نشان داد که در میان شاخص‌های دگرسنجی، مندلی در همه مقالات دگرسنجی برتری داد و مقالات در مجلات با شاخص اچ ۵ ساله پایین نسبت به مقالات مجلات با شاخص اچ ۵ بالا توجه رسانه‌های اجتماعی بیشتری را به خود جلب می‌کنند. کوپروباسی و همکاران (۲۰۲۲) به تحلیل کتاب‌سنجی و نمرات دگرسنجی مقالات پراستناد در حوزه دژنراسیون ماکولا^۲ و ارزیابی همبستگی میان آن‌ها پرداختند. نتایج این پژوهش نشان‌دهنده همبستگی معنادار بین نمره توجه دگرسنجی، ضریب تأثیر مجله و اچ ایندکس است. بررسی پیشینه‌های پژوهش نشان می‌دهد که بررسی شاخص‌های کتاب‌سنجی و دگرسنجی غالباً در سطح مقاله انجام شده است و لذا، ضروری است تا در سطح نشریات علمی مقالات در حوزه‌های گوناگون، گروهبندی‌های موضوعی مختلف در پایگاه‌های استنادی و کتابشناختی نیز مورد تحلیل قرار بگیرد. همچنین رابطه شاخص‌های سنتی استنادی و شاخص‌های دگرسنجی نشریات کشور ایران در مطالعات پیشین مشاهده نشده و ضروری است شاخص‌های ارزیابی نشریات شامل شاخص‌های سنتی و دگرسنجی‌های جدید مورد بررسی قرار گیرد.

نشریه مطالعات دانش پژوهی

95 صفحه

مطالعه رابطه همبستگی
شاخص‌های کتاب‌سنجی
و دگرسنجی...

۳- روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش از نظر هدف کاربردی و با رویکرد علم‌سنجی و با استفاده از روش دگرسنجی انجام شد. جامعه آماری این پژوهش را کلیه مجلات ایرانی JCR سال ۲۰۲۲ تشکیل می‌دهند. شاخص‌های سنتی استنادی سال ۲۰۲۳ بر اساس داده‌های دو سال قبل محاسبه شده و به‌عنوان شاخص‌های استنادی قابل استفاده در سال ۲۰۲۲ منتشر می‌شود؛ لذا جامعه پژوهش حاضر شامل مجلات ایرانی JCR سال ۲۰۲۲ است. در این پژوهش میزان اشتراک و حضور مجلات ایرانی JCR سال ۲۰۲۲ به تفکیک رسانه‌های اجتماعی مختلف مورد مطالعه قرار گرفته است. تعداد اولیه مجلات بازیابی شده، ۱۵۶ عنوان مجله ایرانی نمایه شده در پایگاه وب آو ساینس بود که تعداد ۹۴ مجله حداقل یک‌بار در رسانه‌های اجتماعی به اشتراک گذاشته شده و دارای نمره دگرسنجی هستند. این مؤسسه میزان حضور یک مدرک علمی را در رسانه‌های اجتماعی مختلف بررسی می‌کند. از مجموع امتیازات داده‌شده توسط مؤسسه دگرسنجی برای بحث، اشاره، مطالعه و نشانه‌گذاری، یک نمره دگرسنجی کلی که نشان‌دهنده میزان اشتراک و استفاده از آن مدرک در رسانه‌های اجتماعی می‌باشد اختصاص داده می‌شود که حاکی از توجهی است که یک مدرک در شبکه‌های اجتماعی دریافت نموده است.

1. Nip & Feng

۲. تباهی لکه زرد یا دژنراسیون ماکولا (macular degeneration)، شایعترین علت کوری در افراد مسن هست.

همان گونه که اشاره شد برخی از شاخص های سنجشی مجلات بنام شاخص های سنتی شناخته شده اند؛ برخی از این شاخص ها که با شاخص های دگرسنجی ارتباط بیشتری دارند عبارت اند از: شاخص فوریت^۱: در پایان هر سال به منظور تعیین سرعت استناد مقالات یک مجله استفاده می شود. میزان استنادات یک مجله مشخص در سال آخر تقسیم بر تعداد مقالات منتشر شده در این مجله در طی همان سال. ضریب نفوذ مجله^۲: عامل ویژه مخصوص مجلات است. نشان دهنده اهمیت و اعتبار یک مجله در جامعه علمی است. نکته قابل توجه اینکه در محاسبه آن برخلاف شاخص ضریب تأثیر^۳ ارجاع مجله به خود و ارجاع توسط مجلات مختلف، متمایز می شود. در ضریب نفوذ مجله، وزن استنادهای یک مجله با رتبه بالاتر بیشتر از وزن استنادات یک مجله ضعیف تر است در حالی که در ضریب تأثیر همه استنادها وزن مساوی دارند. در ضریب نفوذ مجله، مجلاتی مهم هستند که به تناوب توسط مجلات مهم به آن ها ارجاع داده می شود. ضریب نفوذ مجله نرمال شده^۴: ضریب نفوذ مجله نرمال شده در واقع شاخص ضریب نفوذ مجله معمولی را به یک ضریب تبدیل می کند. ضریب نفوذ مقالات مجله^۵: این شاخص میانگین نفوذ مقالات یک مجله را در طول ۵ سال اول پس از انتشار آن نشان می دهد. در واقع مثل ضریب تأثیر پنج ساله است که در آن نسبت تأثیر استنادی مجله به اندازه سهم مقاله مجله در طی یک دوره پنج ساله محاسبه می شود (نوروزی چاکلی، ۱۳۹۰). منابع قابل استناد^۶: درصد موارد قابل استناد در مجلات را مشخص می کند (موند، ۱۳۸۷).

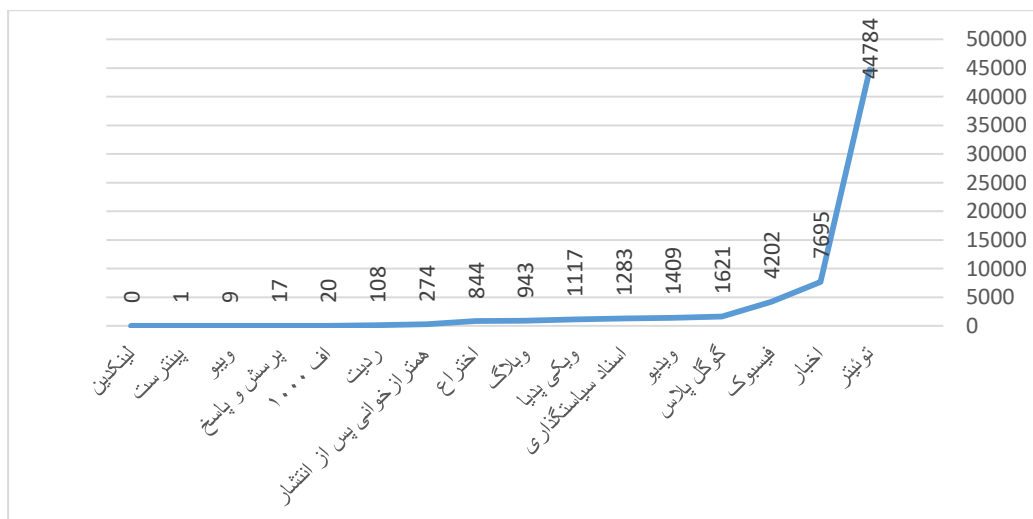
به منظور جمع آوری داده ها از ابزار Bookmarklet که به صورت رایگان از سایت Altmetric.com قابل دریافت و نصب بر روی مرورگر می باشد استفاده گردید. کلیه مجلات به صورت دستی با استفاده از این ابزار مورد جستجو قرار گرفت و در صورت داشتن نمره دگرسنجی اطلاعات و داده های مرتبط با رسانه های اجتماعی آن مقالات استخراج شدند. به سبب اینکه داده های مورد بررسی از نوع فاصله ای هستند آزمون پیرسون جهت بررسی همبستگی داده ها در نرم افزار SPSS نسخه ۲۳ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

۴- یافته ها

۴-۱- مجلات ایرانی JCR سال ۲۰۲۲ به چه میزان در رسانه های اجتماعی مورد توجه و اشاره قرار گرفته اند؟

میزان اشتراک و حضور مجلات ایرانی JCR سال ۲۰۲۲ به تفکیک رسانه های اجتماعی مورد مطالعه قرار گرفته و در جدول ۱ ارائه شده است. یافته های پژوهش نشان داد از ۱۵۶ عنوان مجله ایرانی نمایه شده در پایگاه وب آو ساینس در سال ۲۰۲۲ تعداد ۹۴ مجله حداقل یک بار در رسانه های اجتماعی به اشتراک گذاشته شده و دارای نمره دگرسنجی هستند. در مجموع به این مجلات ۶۴۳۲۷ بار در رسانه های اجتماعی مختلف اشاره شده است.

1. Immediacy Index
2. Eigenfactor
3. Impact Factor
4. Normalized Eigenfactor
5. Article Influence Score
6. Citable Items

نمودار ۱: میزان توجه به مجلات ایرانی JCR در رسانه‌های اجتماعی

بر اساس نمودار ۱ مهم‌ترین رسانه‌های اجتماعی استفاده شده برای به اشتراک گذاری مجلات ایران به ترتیب توئیتر با ۴۴۷۸۴ اشاره (۷۰ درصد)، اخبار با ۷۶۹۵ اشاره (۱۲ درصد) و فیس بوک با ۴۲۰۲ اشاره (۷ درصد) در رتبه‌های اول تا سوم قرار گرفتند. در همین راستا گوگل پلاس، ویدئو، اسناد سیاست گذاری، ویکی پدیا، وبلاگ، اختراع، همتران خوانی پس از انتشار، دریت، اف ۱۰۰۰، پرسش و پاسخ، ویبو، پینترست و لینکدین که در رتبه‌های بعدی قرار گرفته‌اند از دیگر رسانه‌های اجتماعی برای اشتراک گذاری مجلات بوده‌اند؛ که لینکدین و پینترست کمترین میزان استفاده را به خود اختصاص داده‌اند.

۴-۲- بیشترین میزان توجه در رسانه‌های اجتماعی مربوط به کدام یک مجلات ایرانی JCR سال ۲۰۲۲ است؟

تعداد ۹۴ عنوان مجله که امکان رصد و پایش آن‌ها در محیط وب اجتماعی وجود داشت بر اساس میزان حضور و توجه در رسانه‌های اجتماعی مطالعه و رتبه‌بندی شدند. در این میان ۲۰ عنوان مجله بیش از ۱۰۰۰ بار مورد اشاره قرار گرفته بودند که به ترتیب در جدول ۱ آمده است. تعداد ۲۹ عنوان مجله نیز کمتر از ۱۰۰ بار مورد توجه قرار گرفته بودند.

نشریه مطالعات دانش پژوهی

97 صفحه

مطالعه رابطه همبستگی
شاخص‌های کتابسنجی
و دگرسنجی...

جدول ۱: شاخص‌های دگرسنجی مجلات ایرانی JCR

عنوان مجله	مجموع اشارات	اشارات اخبار	اشارات بیلگ	اشارات اسناد سیاست‌گذاری	اشارات ثبت اختراع	اشارات تویینتر	اشارات مرور دقیق	اشارات ویبو	اشارات فیس‌بوک	اشارات ویکی‌مدیا	اشارات عمل‌یاد	اشارات لینکدین	اشارات روت	اشارات پست‌نست	اشارات اف ۱۰۰۰	اشارات گیواری	اشارات ویدئو
International Journal of Health Policy and Management	۶۱۴۶	۴۳۳	۷۶	۳۵۱	۰	۵۰۳۸	۲	۰	۶۲	۳۳	۱۶	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۷
International Journal of Preventive Medicine	۵۵۲۰	۱۰۱۲	۱۰۳	۷۴	۳	۳۴۵۰	۲	۰	۴۵۵	۵۸	۱۶۷	۰	۱۱	۰	۴	۵	۱۸۵
Journal of Research in Medical Sciences	۳۳۵۴	۹۵۸	۱۳۳	۴۲	۱۸	۲۶۷۸	۲	۰	۲۱۳	۸۰	۲۸	۰	۷	۰	۳	۲	۱۳۰
Iranian Journal of Public Health	۳۳۰۱	۶۲۵	۵۰	۸۷	۴	۳۳۷۱	۰	۰	۱۲۰	۸۷	۳۵۸	۰	۹	۰	۰	۰	۹۰
International Journal of Endocrinology and Metabolism	۳۰۲۱	۱۷۴	۱۴	۱۱	۶	۲۵۵۸	۰	۰	۱۱۰	۱۹	۴۷	۰	۱	۰	۰	۱	۳۹
Iranian Journal of Nursing and Midwifery Research	۳۳۲	۱۶۰	۱۹	۲۶	۵	۱۲۸	۰	۰	۶۹۳	۱۳	۶۷	۰	۰	۰	۰	۱	۵۸
Advanced Biomedical Research	۲۳۳۹	۴۱۴	۱۹	۱۵	۹	۱۵۸۷	۱	۰	۱۷۶	۵۳	۱۳	۰	۵	۰	۰	۰	۴۷
Iranian Journal of Basic Medical Sciences	۲۱۶۱	۳۲۲	۲۳	۰	۲۰	۱۵۳۵	۲	۰	۱۲۹	۵۲	۲۷	۰	۶	۰	۲	۳	۷۹
Iranian Journal of Pharmaceutical Research	۱۹۵۶	۳۶۶	۳۴	۷	۱۹	۱۱۶۲	۲	۰	۳۶۲	۲۶	۱۶۶	۰	۱	۰	۰	۱	۷۹
Avicenna Journal of Phytomedicine	۱۸۸۳	۳۵۸	۳۱	۰	۹	۱۱۴۶	۰	۰	۱۷۹	۲۱	۲۵	۰	۸	۰	۰	۱	۱۰۵
Iranian Red Crescent Medical Journal	۱۸۰۴	۲۱۲	۴۰	۸۴	۱۸	۹۱۵	۳۷	۰	۲۸۳	۲۷	۱۳۷	۰	۳	۰	۰	۰	۴۷
Health Promotion Perspectives	۱۵۱۰	۲۶۴	۲۱	۳۶	۳	۱۰۸۷	۱	۰	۵۷	۸	۴	۰	۲	۰	۰	۰	۳۷
International Journal of Environmental Science & Technology (IJEST)	۱۳۸۴	۱۲۸	۱۱۴	۱۰۱	۷۶	۸۶۰	۷	۸	۳۶	۳۷	۱۴	۰	۰	۰	۱	۲	۲
DARU Journal of Pharmaceutical Sciences	۱۳۵۶	۱۱۰	۳۳	۱۶	۳۹	۹۹۰	۳	۰	۹۶	۳۸	۹	۰	۱	۰	۰	۰	۲۱
Advanced Pharmaceutical Bulletin	۱۳۲۵	۱۲۳	۱۰	۳	۸۳	۸۶۶	۱	۰	۸۴	۲۳	۳	۰	۰	۰	۰	۰	۳۹
BioImpacts	۱۳۳۰	۹۱	۱۳	۴	۵۷	۱۰۱۵	۳	۰	۱۴	۱۹	۱	۰	۱	۰	۱	۱	۱۱
International Journal of Fertility & Sterility	۱۱۳۰	۴۹	۵	۳	۲	۶۳۱	۰	۰	۳۲	۱۳	۳۷۴	۰	۱	۰	۰	۰	۱۹
Cell Journal (Yakhteh)	۱۱۱۷	۸۹	۱۲	۳	۷	۸۳۱	۰	۰	۴۰	۷	۱۰۲	۰	۴	۰	۴	۰	۱۸
Iranian Journal of Medical Sciences	۱۰۹۷	۱۵۹	۷	۴	۳	۸۱۹	۱	۰	۳۹	۳۹	۲	۰	۳	۰	۰	۰	۲۱
Iranian Journal of Allergy, Asthma & Immunology	۱۰۹۵	۱۵	۴	۷	۱	۹۹۲	۰	۰	۵۲	۱۶	۱	۰	۱	۰	۰	۰	۶

نشریه مطالعات دانش پژوهی

صفحه ۹۸

دوره ۳، شماره ۱

پیاپی ۷

بر اساس نتایج موجود در جدول ۱ برترین مجله از نظر بالاترین میزان توجه در وب اجتماعی، مجله International Journal of Health Policy and Management با نمره دگرسنجی ۶۱۴۹ در رتبه اول قرار دارد. مجله International Journal of Preventive Medicine با نمره دگرسنجی ۵۵۳۰ و مجله Journal of Research in Medical Sciences با نمره دگرسنجی ۴۳۵۴ در رتبه‌های دوم و سوم قرار دارند. کمترین میزان نمره دگرسنجی متعلق به مجله Iranian Journal of Allergy, Asthma & Immunology با نمره دگرسنجی ۱۰۹۵ بوده‌اند.

۴- آیا مجلات پراستناد ایرانی JCR سال ۲۰۲۲ در رسانه‌های اجتماعی نیز پر توجه بوده‌اند؟
مجلات مورد بررسی از ۷ تا بیش از ۱۲۰۰۰ بار مورد استناد واقع شده بودند. مجلات مندرج در جدول ۲ بیش از ۲۰۰۰ بار مورد استناد قرار گرفتند.

جدول ۲: پراستنادترین مجلات ایرانی JCR سال ۲۰۲۲

مجموع اشارات	نام مجله	مجموع استنادات	ضرب تاثیر مجله ۲۰۲۲	چراک ضرب تاثیر مجله	شاخص استناد مجله ۲۰۲۲	منابع قابل استناد	نیمه عمر استناد گرفته شده	نیمه عمر استناد داده شده	مجموع مقالات	درصد شاخص استناد مجله	ضرب نفوذ مجله	ضرب نفوذ مجله ترمال شده	ضرب نفوذ مقالات مجله	شاخص فوریت	ضرب تاثیر مجلات بدون	ضرب تاثیر مجلات ۵ ساله
۱۳۸۶	International Journal of Environmental Science and Technology	۱۴۱۲	۳/۵	۳	۰/۵	۷۶۸	۴/۲	۷	۶۹۶	۴۲	۰	۱/۷	۰/۴	۰/۷	۳/۳	۳/۵
۱۹۰	Journal of the Iranian Chemical Society	۴۹۵	۲/۳	۳	۰/۳	۳۳۲	۴/۲	۷/۷	۳۱۲	۴۳	۰	۰/۶	۰/۲	۰/۵	۲/۱	۲
۱۷۸	Scientia Iranica	۴۳۱۹	۱/۴	۴	۰/۵	۲۵۷	۶/۳	۷/۷	۲/۵۷	۵۷	۰	۰/۵	۰/۳	۰/۶	۱/۲	۱/۴
۲۱۵۰	Iranian Journal of Basic Medical Sciences	۴۱۵۲	۲/۵	۳	۰/۶	۲۰۲	۴/۷	۷/۹	۱۸۹	۴۴	۰	۰/۷	۰/۴	۰/۴	۲/۴	۲/۷
۴۱۹۰	Iranian Journal of Public Health	۴۱۲۶	۱/۵	۴	۰/۳	۲۴۷	۵/۹	۷/۵	۱۸۱	۱۷	۰	۰/۷	۰/۳	۰/۳	۱/۵	۱/۸
۱۹۹۰	Iranian Journal of Pharmaceutical Research	۳۹۳۴	۲	۴	۰/۵	۱۰۴	۶/۲	۸/۸	۸۷	۳۵	۰	۰/۵	۰/۳	۰/۱	۱/۹	۲/۱
۴۳۵۹	Journal of Research in Medical Sciences	۳۷۴۵	۲	۳	۰/۴	۹۵	۷/۳	۷/۴	۷۵	۶۱	۰	۰/۵	۰/۴	۰/۱	۱/۸	۲/۴

نشریه مطالعات دانش پژوهی

99 صفحه

مطالعه رابطه همبستگی

شاخص‌های کتابسنجی

و دگرسنجی...

۱۵۰	Journal of Nanostructure in Chemistry	۱۰۴	International Journal of Environmental Research	Civil Engineering Journal- Tehran	۱۰۵	IRANIAN POLYMER JOURNAL	۱۸۰۷	Iranian Red Crescent Medical Journal	۲	Journal of Agricultural Science and Technology	۸۵۹	Journal of Environmental Health Science and Engineering	Advanced Pharmaceutical Bulletin	Archives of Iranian Medicine	International Journal of Health Policy and Management	۵۵۳۴	International Journal of Preventive Medicine
۳۳-۵	۲۲۴۲	۳۳۶۶	۲۵۷۲	۲۵۷۲	۲۵۹۷	۲۶۶۷	۲۶۶۷	۲۶۸۸	۲۸۰۵	۲۸۸۶	۳۱۶۷	۳۱۶۷	۳۱۶۷	۳۱۶۷	۳۳۶۵	۳۳۶۵	۳۳۶۵
۸	۴/۱	۳/۲	N/A	N/A	۲/۵	۰/۴	۱/۳	۱/۵	۳/۴	۱/۵	۳/۱	۵	۵	۳/۱	۵	۳/۲	۳/۲
۱	۲	۳	N/A	N/A	۳	۴	۳	۳	۳	۲/۲	۲	۲	۲/۲	۲	۱	۱/۲	۱/۲
۱	۰/۹	۰/۵	۰/۷	۰/۷	۰/۵	۰/۱	۰/۴	۰/۴	۰/۴	۰/۹	۰/۵	۰/۹	۰/۹	۰/۵	۱	۰/۴	۰/۴
۸۹	۴۷	۷۴	۱۵۷	۱۵۷	۱۱۶	۱۲۱	۱۲۱	۱۰۲	۱۷۱	۷۹	۱۲۰	۱۹۷	۱۹۷	۱۲۰	۱۹۷	۱۰۹	۱۰۹
۴/۱	۷	۶/۵	۳/۲	۳/۲	۶/۶	۶/۹	۶/۹	۷	۶	۴/۶	۶/۲	۴/۶	۴/۶	۶/۲	۳/۶	۷	۷
۴/۴	۸/۳	۷	۷/۷	۷/۷	۶/۲	۶/۶	۶/۶	۱۱	۷/۷	۸/۵	۷/۲	۸/۵	۸/۵	۷/۲	۶/۴	۸/۹	۸/۹
۷۸	۴۱	۷۲	۱۵۲	۱۵۲	۱۱۱	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۱	۱۶۳	۶۱	۱۰۶	۶۱	۱۷۲	۱۰۶	۱۷۲	۸۲	۸۲
۷۷	۷۰	۳۸	۶۲/۱۴	۶۲/۱۴	۴۶	۳۱	۳۱	۵۴	۳۲	۶۷	۶۹	۶۷	۷۳	۶۹	۷۳	۶۱	۶۱
۰	۰	۰	۰/۰۰۳	۰/۰۰۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۰/۳	۰/۴	۰/۲	۰/۶۳۳	۰/۶۳۳	۰/۲	۰/۴	۰/۴	۰/۳	۰/۴	۰/۵	۰/۶	۰/۵	۰/۵	۰/۶	۱/۲	۰/۵	۰/۵
۰/۹	۰/۶	۰/۳	۰/۳۶۸	۰/۳۶۸	۰/۳	۰/۲	۰/۲	۰/۲	۰/۵	۰/۶	۰/۵	۰/۶	۰/۶	۰/۵	۱/۵	۰/۴	۰/۴
۱/۳	۰/۴	۰/۹	N/A	N/A	۰/۶	۰/۱	۰/۱	۰/۲	۰/۹	۰	۰/۲	۰/۹	۰	۰/۲	۱/۸	۱۷	۱۷
۷/۴	۴/۱	۳/۱	N/A	N/A	۲/۲	۰/۴	۰/۴	۱/۱	۳/۲	۰/۵	۳	۳/۲	۰/۵	۳	۴/۱	۰	۰
۸	۴/۴	۲/۸	N/A	N/A	۲/۳	۱	۱	۱/۵	۲/۹	۰/۶	۲/۴	۲/۹	۰/۶	۲/۴	۵/۴	۰/۷	۰/۷

نشریه مطالعات دانش پژوهی

صفحه ۱۰۰

دوره ۳، شماره ۱

پیاپی ۷

۶۰	International Journal of Civil Engineering	۱۹۶۲	۲/۱۸۴	Q3	۰/۵۵	۱۰/۴	۳/۷	۹/۱۵	۱۰/۴	۵۰/۵۷	۰/۰۰۲	۰/۴۱۵	۴/۱۰	۱۸/۰	۱/۹۶۱	۲/۳۷۵
۱۰۴	International Nano Letters	۱۹۶۴	۳	۲	۰/۴	۳۹	۶/۳	۵/۷	۲۱	۳۷	۰	۰/۰	۱/۰	۱۸/۰	۱/۹۶۱	۲/۳۷۵
۳۲	International Journal of Engineering	۲۲۴۴	۳	۲	۰/۴	۲۶۷	۱/۴	۶	۲۶۱	۵۱	۰	۰/۰	۱/۰	۱۸/۰	۱/۹۶۱	۲/۳۷۵

همان گونه که در جدول ۲ نشان داده شده است مجله International Journal of Environmental Science and Technology با ۱۲۴۱۲ استناد حدود هشت درصد از کل استنادات را به خود اختصاص داده است و در رتبه اول قرار گرفته است. سپس مجله Journal of the Iranian Chemical Society با ۴۳۹۵ استناد نزدیک به سه درصد از کل استنادات و مجله Scientia Iranica با ۴۳۱۹ استناد کمتر از سه درصد از کل استنادات را به خود اختصاص داده و در رتبه‌های دوم و سوم قرار دارند. سه مجله دارای رتبه‌های برتر عبارت است از SCIE - ENVIRONMENTAL SCIENCES، CHEMISTRY، ENGINEERING، MULTIDISCIPLINARY - SCIE.

نشریه مطالعات دانش پژوهی

101 صفحه

مطالعه رابطه همبستگی

شاخص‌های کتابسنجی

و دگرسنجی...

۴-۵- آیا رابطه معناداری بین سنج‌های کتاب‌سنجی و دگرسنجی مجلات ایرانی JCR سال

۲۰۲۲ وجود دارد؟

ضریب تأثیر و چارک مجلات ایرانی نمایه شده در پایگاه وب آو ساینس برای ۴۰ مجله مورد بررسی برای یافتن رابطه بین سنج‌های کتاب‌سنجی و دگرسنجی مورد بررسی قرار گرفت. سپس داده‌های مربوطه با استفاده از نرم‌افزار SPSS و آزمون‌های پیرسون تحلیل شد.

جدول ۳: آزمون همبستگی شاخص‌های کتاب‌سنجی و دگرسنجی مجلات ایرانی JCR

منابع قابل استناد	مجموع مقالات	ضریب نفوذ مقالات مجله	ضریب نفوذ مجله نرمال شده	ضریب نفوذ مجله	شاخص فوریت		
**۰/۳۵ ۰/۰۰۰ ۹۴	۰/۳۰ ۰/۰۰۳ ۹۴	**۰/۵۳ ۰/۰۰۰ ۸۹	**۰/۶۸ ۰/۰۰۰ ۹۴	**۰/۶۳ ۰/۰۰۰ ۹۴	۰/۲۸ ۰/۰۰۷ ۴۰	ضریب همبستگی سطح معناداری تعداد	اشارات خارج
۰/۱۹ ۰/۰۰۵ ۹۴	۰/۱۵ ۰/۱۵ ۹۴	**۰/۵۶ ۰/۰۰۰ ۸۹	**۰/۵۴ ۰/۰۰۰ ۹۴	**۰/۴۸ ۰/۰۰۰ ۹۴	**۰/۳۴ ۰/۰۰۲ ۴۰	ضریب همبستگی سطح معناداری تعداد	اشارات

نشریه مطالعات دانش پژوهی

صفحه ۱۰۲

دوره ۳، شماره ۱

پیاپی ۷

۰/۱۴ ۰/۱۷ ۹۴	۰/۰۹ ۰/۳۷ ۹۴	**۰/۳۳ ۰/۰۰۲ ۸۹	**۰/۴۱ ۰/۰۰۰ ۹۴	**۰/۳۵ ۰/۰۰۱ ۹۴	۰/۶۹ ۰/۶۷ ۴۰	ضریب همبستگی سطح معناداری تعداد	اخبار
**۰/۴۷ ۰/۰۰۰ ۹۴	**۰/۴۳ ۰/۰۰۰ ۹۴	**۰/۳۷ ۰/۰۰۰ ۸۹	**۰/۶۷ ۰/۰۰۰ ۹۴	**۰/۶۲ ۰/۰۰۰ ۹۴	۰/۲۰ ۰/۲۰ ۴۰	ضریب همبستگی سطح معناداری تعداد	بلاگ
**۰/۳۲ ۰/۰۰۱ ۹۴	**۰/۳۹ ۰/۰۰۵ ۹۴	**۰/۶۰ ۰/۰۰۰ ۸۹	**۰/۶۱ ۰/۰۰۰ ۹۴	**۰/۵۷ ۰/۰۰۰ ۹۴	**۰/۵۲ ۰/۰۰۰ ۴۰	ضریب همبستگی سطح معناداری تعداد	اسناد سیاست گذاری
**۰/۴۴ ۰/۰۰۰ ۹۴	**۰/۴۳ ۰/۰۰۰ ۹۴	۰/۱۷ ۰/۰۹ ۸۹	**۰/۴۵ ۰/۰۰۰ ۹۴	**۰/۴۲ ۰/۰۰۰ ۹۴	۰/۰۵ ۰/۷۴ ۴۰	ضریب همبستگی سطح معناداری تعداد	ثبت اختراع
۰/۱۸ ۰/۰۷ ۹۴	۰/۱۳ ۰/۱۸ ۹۴	**۰/۶۲ ۰/۰۰۰ ۸۹	**۰/۵۴ ۰/۰۰۰ ۹۴	**۰/۴۸ ۰/۰۰۰ ۹۴	**۰/۴۲ ۰/۰۰۷ ۴۰	ضریب همبستگی سطح معناداری تعداد	توییت
۰/۰۲ ۰/۸۲ ۹۴	۰/۰۲ ۰/۸۱ ۹۴	-۰/۰۸ ۰/۴۳ ۸۹	۰/۰۱ ۰/۸۵ ۹۴	۰/۰۵ ۰/۶۰ ۹۴	-۰/۱۷ ۰/۲۷ ۴۰	ضریب همبستگی سطح معناداری تعداد	مرور دقیق
**۰/۷۶ ۰/۰۰۰ ۹۴	**۰/۷۴ ۰/۰۰۰ ۹۴	۰/۰۴ ۰/۶۷ ۸۹	**۰/۶۴ ۰/۰۰۰ ۹۴	**۰/۶۲ ۰/۰۰۰ ۹۴	۰/۱۳ ۰/۳۹ ۴۰	ضریب همبستگی سطح معناداری تعداد	ویبو
۰/۰۶ ۰/۵۳ ۹۴	۰/۰۳ ۰/۷۱ ۹۴	**۰/۳۳ ۰/۰۲ ۸۹	**۰/۳۴ ۰/۰۱ ۹۴	**۰/۲۰ ۰/۰۴ ۹۴	۰/۰۸ ۰/۵۹ ۴۰	ضریب همبستگی سطح معناداری تعداد	فیس بوک
**۰/۳۵ ۰/۰۱ ۹۴	**۰/۳۰ ۰/۰۵ ۹۴	**۰/۳۹ ۰/۰۰۰ ۸۹	۰/۵۵ ۰/۰۰۰ ۹۴	**۰/۵۰ ۰/۰۰۰ ۹۴	-۰/۰۰۴ ۰/۹۸ ۴۰	ضریب همبستگی سطح معناداری تعداد	ویکی پدیا
۰/۱۱ ۰/۲۵ ۹۴	۰/۰۷ ۰/۴۷ ۹۴	۰/۱۳ ۰/۲۱ ۸۹	**۰/۲۶ ۰/۰۰۹ ۹۴	۰/۲۲ ۰/۰۳ ۹۴	-۰/۰۶ ۰/۷۱ ۴۰	ضریب همبستگی سطح معناداری تعداد	گوگل پلاس
.C ۰ ۹۴	.C ۰ ۹۴	.C ۰ ۸۹	.C ۰ ۹۴	.C ۰ ۹۴	.C ۰ ۴۰	ضریب همبستگی سطح معناداری تعداد	لینکدین
۰/۰۳ ۰/۷۳ ۹۴	۰/۰۰۵ ۰/۹۶ ۹۴	۰/۱۴ ۰/۱۸ ۸۹	۰/۱۹ ۰/۰۶ ۹۴	۰/۱۷ ۰/۰۹ ۹۴	-۰/۰۵ ۰/۷۵ ۴۰	ضریب همبستگی سطح معناداری تعداد	ردیت

پینترست	ضریب همبستگی سطح معناداری تعداد	۰/۱۳ ۰/۳۹ ۴۰	۰/۰۳ ۰/۹۷ ۹۴	۰/۰۴ ۰/۷۰ ۹۴	۰/۰۷ ۰/۵۱ ۸۹	۰/۰۱ ۰/۸۵ ۹۴	۰/۰۱ ۰/۸۵ ۹۴
اف ۱۰۰۰	ضریب همبستگی سطح معناداری تعداد	۰/۰۵ ۰/۷۳ ۴۰	۰/۱۴ ۰/۱۶ ۹۴	۰/۱۶ ۰/۱۱ ۹۴	۰/۱۳ ۰/۲۲ ۸۹	۰/۰۲ ۰/۹۷ ۹۴	۰/۰۱ ۰/۸۵ ۹۴
کیو ای	ضریب همبستگی سطح معناداری تعداد	۰/۰۲ ۰/۸۶ ۴۰	**۰/۲۶ ۰/۰۱ ۹۴	۰/۳۲ ۰/۰۰۲ ۹۴	۰/۱۳ ۰/۲۱ ۸۹	۰/۱۴ ۰/۱۷ ۹۴	۰/۱۶ ۰/۱۱ ۹۴
ویدئو	ضریب همبستگی سطح معناداری تعداد	۰/۲۴ ۰/۱۳ ۴۰	**۰/۳۷ ۰/۰۰۰ ۹۴	**۰/۴۴ ۰/۰۰۰ ۹۴	**۰/۴۲ ۰/۰۰۰ ۸۹	۰/۰۷ ۰/۴۸ ۹۴	۰/۱۱ ۰/۲۶ ۹۴
سیلابی	ضریب همبستگی سطح معناداری تعداد	.C ۰ ۴۰	.C ۰ ۹۴	.C ۰ ۹۴	.C ۰ ۸۹	.C ۰ ۹۴	.C ۰ ۹۴

یافته‌های جدول ۳ نشان می‌دهد نتایج آزمون، رابطه شاخص فوریت را تنها در اسناد سیاست‌گذاری مثبت و معنادار اعلام نموده و در سایر موارد رابطه معناداری وجود ندارد. بین ضریب نفوذ مجله و میانگین نمرات دگرسنجه‌های اشارات و اشارات خارج همبستگی و رابطه معناداری وجود دارد. یافته‌های جدول نشان می‌دهد بین شاخص ضریب نفوذ مجله نرمال شده و اشارات خارجی، اشارات، اخبار، بلاگ، اسناد سیاست‌گذاری، ثبت اختراع، تویتر، ویبو، فیس‌بوک، ویکی‌پدیا، گوگل، کیو ای و ویدئو رابطه مثبت و معنادار است. یافته‌ها نشان می‌دهد بین شاخص منابع قابل استناد و اشارات خارجی، اشارات، بلاگ، اسناد سیاست‌گذاری، ثبت اختراع، ویبو، ویکی‌پدیا همبستگی و رابطه معناداری وجود دارد. یافته‌ها نشان می‌دهد اختراع، داوری، ویبو، گوگل پلاس، ردلایت، و پینترست و اف ۱۰۰۰ و پرسش و پاسخ به جز ضریب نفوذ مقالات مجله با سایر سنجه‌ها این رابطه مثبت و معنادار است. همچنین رابطه اشارات خارج، بلاگ، اسناد سیاست‌گذاری، اختراع، ویبو، ویکی‌پدیا با شاخص مجموع مقالات مثبت و معنادار است.

۵- بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر باهدف مطالعه میزان حضور مجلات ایرانی JCR سال ۲۰۲۲ در رسانه‌های اجتماعی صورت گرفت. مطابق با یافته‌های ۱۵۶ عنوان مجله ایرانی که در پایگاه وب آو ساینس در سال ۲۰۲۲ نمایه شده‌اند که از این میان ۹۴ مجله حداقل یک‌بار در رسانه‌های اجتماعی حضور یافته و دارای نمره دگرسنجی می‌باشند. این تعداد نمایانگر حضور بیش از نیمی از مجلات ایرانی JCR سال ۲۰۲۲ در محیط وب اجتماعی می‌باشد که نشان‌دهنده آشنایی مجلات ایرانی با رسانه‌های اجتماعی به اشتراک‌گذاری منابع علمی و برقراری تعاملات علمی است که این ۹۴ مجله در مجموع ۶۴۳۲۷ بار در رسانه‌های اجتماعی گوناگون

مورد اشاره قرار گرفته‌اند و حدود ۴۰ درصد از مجلات مورد بررسی حداقل یک‌بار هم در محیط وب اجتماعی به اشتراک گذاشته نشده‌اند و دارای نمره دگرسنجی نمی‌باشند.

یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد در میان رسانه‌ها اجتماعی مختلف، توییت (با ۷۰ درصد میزان توجه) مهم‌ترین رسانه اجتماعی شناخته شده برای به اشتراک گذاری پژوهش‌های علمی در محیط وب اجتماعی در بین مجلات ایرانی JCR سال ۲۰۲۲ است در حالی که پینترست و لینکدین (به دلیل عدم حضور) ناشناخته و بدون کاربرد است. در این پژوهش همچون پژوهش‌های عرفان منش و حسینی (۱۳۹۶)؛ هامارفلت (۲۰۱۴)؛ و رابینسون-گارسیا و دیگران (۲۰۱۴) از توییت به عنوان مهم‌ترین رسانه اجتماعی یاد می‌شود. در متون از رایج بودن اطلاع‌رسانی انتشار مقالات به تازگی منتشر شده در محیط توییت به صورت دستی یا ماشینی بحث می‌شود که به دلیل فیلتر بودن این رسانه اجتماعی در ایران انتظار نمی‌رود مجلات ایرانی به راحتی قادر به استفاده از این شبکه اجتماعی باشند. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد از بین مجلات مورد بررسی، مطالعه ۹۴ مجله قابل بررسی در محیط وب اجتماعی نشان داد که ۲۰ عنوان مجله بیش از ۱۰۰۰ تا ۶۰۰۰ بار مورد توجه قرار گرفته بودند و ۲۹ مجله کمتر از ۱۰۰ بار در محیط وب اجتماعی حضور داشتند.

یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد بین مجلات پر استناد ایرانی JCR سال ۲۰۲۲ و میزان حضور آن‌ها در محیط وب اجتماعی رابطه‌ای وجود دارد به طوری که برخی از مجلات پر استناد در رسانه‌های اجتماعی به اشتراک گذاشته شده‌اند که این یافته‌ها با پژوهش صدیقی (۱۳۹۷) همسو و با پژوهش زونگو (۲۰۲۱) که به بررسی همبستگی میان دگرسنجی و اچ ایندکس ۵ ساله با استفاده از معیارهای گوگل اسکولار در مجلات کتابداری و اطلاع‌رسانی پرداخته است، غیر همسو است.

یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد بین شاخص عملکرد ضریب نفوذ مجلات و میانگین نمرات دگرسنجه‌های اشارات و اشارات خارج همبستگی و رابطه معناداری وجود دارد. می‌توان گفت دگرسنجی در همین سال‌های استفاده وسیع از بسترهای شبکه‌های اجتماعی، متولد شد تا با ترکیب روش‌های اندازه‌گیری و ویژگی‌های ارتباطات برخط رسانه‌های اجتماعی، روش‌های ارزیابی سنتی انتشارات علمی را متحول نماید (چن و وانگ، ۲۰۲۲). با افزایش اشتراک گذاری اطلاعات در رسانه‌های اجتماعی، استفاده از دگرسنجی نیز برای بررسی جنبه‌های گوناگون اطلاعات (سینها^۱ و همکاران، ۲۰۲۰) و ارزیابی ادبیات علمی در حال افزایش است (هتو و نا، ۲۰۱۵؛ هامارفلت، ۲۰۱۴؛ بورنمن، ۲۰۱۴؛ هاستین و همکاران، ۲۰۱۴).

ظهور پلتفرم‌های رسانه‌های اجتماعی داده‌های بزرگ را قابل دسترسی ساخته؛ که امکان سنجش تأثیر تحقیقات را به صورت وسیع‌تری نسبت به استنادات فراهم می‌کند. با مطرح شدن تحلیل اشاره‌ها و ارزیابی تأثیر علمی در شبکه‌های اجتماعی و محبوبیت شدید آن‌ها بین محققان، نیاز به ابزارهای معتبر و جدید نیز احساس گردید (سود و ثلوال، ۲۰۱۴). در واقع می‌توان گفت استفاده تعداد فزاینده‌ای از محققان از ابزارهای رسانه‌های اجتماعی برای ارتباط حرفه‌ای خود در عصر وب ۲، باعث ایجاد چالش جدیدی به نام سنجش تأثیر پژوهش در رسانه‌های اجتماعی گردید و همچنین موجب افزایش بازدید مقالات مجلات علمی در بعد جهانی شده است.

نتایج نشان می‌دهد مجلات ایرانی در برخی از شاخص‌های دگرسنجی در وضعیت مناسبی قرار گرفته‌اند؛ ولی در کل، مجلات ایرانی نیازمند بهره‌گیری بیشتر در شاخص‌های جایگزین دگرسنجی‌ها در محیط‌ها و بستر علمی هستند. همچنین، رابطه مثبت و معناداری بین میزان استنادات دریافتی مجله و برخی از شاخص اشاره‌های شبکه‌های اجتماعی مجازی مشاهده شد؛ که البته با توجه به وضعیت متوسط مجلات در شاخص‌های دگرسنجی، می‌توان گفت که ارتباط تعداد استنادهای مجلات و شاخص اشاره‌ها در شبکه‌های اجتماعی نیازمند توجه و تقویت بیشتر است.

نتایج نشان می‌دهد علیرغم اینکه مجلات ایرانی نمایه شده در پایگاه اطلاعاتی JCR در شاخص‌های سنجشی سنتی مانند شمارش استنادها و ضریب تأثیر نشریه، از وضعیت مناسبی برخوردارند، اما در همگام شدن با قالب‌های جدید بروندهای پژوهشی و تعاملات پژوهشگران، با چالش‌های جدی مواجه شده‌اند؛ چراکه توانایی اندازه‌گیری تأثیر متون علمی برخط از جمله متونی که از طریق شبکه اجتماعی از قبیل فیس‌بوک، توئیتر، مندلی، وبلاگ‌ها، ویکی‌ها و ... منتشر می‌شوند و نیز اندازه‌گیری تأثیر انواعی از بروندهای پژوهشی مانند پایگاه داده، نرم‌افزارها، اسلایدها، پست‌های وبلاگ و غیره را ندارند. از این رو این مجلات در رقابت با سایر مجلات هم‌تراز نمایه شده در JCR، همانند آنچه در سنجی‌های مبتنی بر استناد قابل مشاهده است، از وضعیت مناسبی برخوردار نیستند.

نشریه مطالعات دانش پژوهی

105 صفحه

مطالعه رابطه همبستگی

شاخص‌های کتابسنجی

و دگرسنجی ...

منابع

شناور، نجیبه؛ عطاپور، هاشم؛ و شناور، آمنه. (۱۴۰۰). تحلیل کتاب‌سنجی و آلت‌متریکس مقالات پراستناد حوزه‌ی بیماری‌های عفونی. *پیاورد سلامت*، ۱۵(۵)، ۴۱۹-۴۳۱.

صدیقی، مهری. (۱۳۹۷). نقش رسانه‌های اجتماعی در ارزیابی میزان تأثیر پژوهش‌ها (مطالعه موردی: حوزه علم‌سنجی). *پژوهشنامه پردازش و مدیریت اطلاعات*، ۳۴(۲)، ۷۶۵-۷۹۲. 10.35050/JIPM010.2019.056
Doi:

صراطی شیرازی، منصوره (۱۳۹۸). مطالعه آلت‌متریک مقاله‌های ایرانی نمایه شده در نمایه علوم اجتماعی. *علوم و فنون مدیریت اطلاعات*، ۵(۴)، ۱۶۲-۱۹۰. Doi: 10.22091/stim.2020.4982.1356

طالبیان، علی؛ اخوتی، مریم؛ ارشدی، هما؛ حیاتی، رامین؛ تبریزی، رضا؛ و کریمی مقدم، زینب. (۱۴۰۲). مقایسه شاخص‌های استنادی و دگرسنجی مقالات در حوزه اعتیاد به مواد مخدر افیونی با استفاده از ابزار پلام ایکس. *فصلنامه مدیریت سلامت*، ۲۶(۲)، ۳۳-۵۰. Doi: <http://dx.doi.org/10.22034/26.2.33>

عرفان منش، محمد امین. (۱۳۹۷). رابطه میان شاخص‌های فعالیت آلت‌متریک و کیفیت مجله‌های علم اطلاعات و کتابداری در اسکوپوس. *فصلنامه مطالعات ملی کتابداری و سازماندهی اطلاعات*، ۲۹(۲)، ۷-۲۶. Doi: 10.30484/nastinfo.2018.2220

موثد، هنک. (۲۰۰۵). *تحلیل استنادی در ارزیابی پژوهش*. (ترجمه عباس میرزایی و حیدر مختاری، ۱۳۸۷). چاپار .

نوروزی چاکلی، عبدالرضا. (۱۳۹۰). آشنایی با علم سنجی (مبانی، مفاهیم، روابط و ریشه ها). تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه ها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی؛ دانشگاه شاهد، مرکز چاپ و انتشارات.

Abramo, G., Cicero, T., & D'Angelo, C. A. (2012). A sensitivity analysis of researchers' productivity rankings to the time of citation observation. *Journal of Informetrics*, 6(2), 192-201. <https://doi.org/10.1016/j.joi.2011.12.003>

Altmetric.com.(2020). How is the Altmetric Attention Score calculated.

Altmetric, L. L. P. (2019). When did Altmetric start tracking attention to each attention source?. <https://help.altmetric.com/support/solutions/articles/6000136884-when-did-altmetric-start-tracking-attention-to-each-attention-source>.

Buschman, M., & Michalek, A. (2013). Are alternative metrics still alternative?. *Bulletin of the American Society for Information Science and Technology*, 39(4), 35-39. <https://doi.org/10.1002/bult.2013.1720390411>

Bornmann, L. (2014). Do altmetrics point to the broader impact of research? An overview of benefits and disadvantages of altmetrics. *Journal of informetrics*, 8(4), 895-903. <https://doi.org/10.1016/j.joi.2014.09.005>

Bornmann, L., Haunschild, R., & Adams, J. (2019). Do altmetrics assess societal impact in a comparable way to case studies? An empirical test of the convergent validity of altmetrics based on data from the UK research excellence framework (REF). *Journal of informetrics*, 13(1), 325-340. <https://doi.org/10.48550/arXiv.1807.03977>

Coyne, M., & Regan, J. (2022). Measuring the social impact of contemporary dysphagia research: an altmetric analysis. *Speech, Language and Hearing*, 25(1), 46-58. <https://doi.org/10.1080/2050571X.2021.1926626>

Cooper, I. D. (2015). Bibliometrics basics. *Journal of the Medical Library Association: JMLA*, 103(4), 217. <https://doi.org/10.3163/1536-5050.103.4.013>

Chen, M., & Wang, L. (2022). An Altmetrics and citation analysis of selected predatory journals in library and information science field. *The Journal of Academic Librarianship*, 48(6), 102618. <https://doi.org/10.1016/j.acalib.2022.102618>

Díaz-Faes, A. A., Bowman, T. D., & Costas, R. (2019). Towards a second generation of 'social media metrics': Characterizing Twitter communities of attention around science. *PloS one*, 14(5), e0216408. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0216408>

Engwall, L., Blockmans, W., & Weaire, D. (2014). Bibliometrics: Use and Abuse in the Review of Research Performance. *Wenner - Gren International Series. Vol.87*.

Evans, P., & Krauthammer, M. (2011). Exploring the use of social media to measure journal article impact. *AMIA ... Annual Symposium proceedings. AMIA Symposium, 2011*, 374-381.

Fenner, M. (2013). What can article-level metrics do for you?. *PLoS biology*, 11(10), e1001687. <https://doi.org/10.1371/journal.pbio.1001687>

Fekete, E., & Haffner, M. (2019). Twitter and academic geography through the lens of# AAG2018. *The Professional Geographer*, 71(4), 751-761. <https://doi.org/10.1080/00330124.2019.1622428>

Gordon, G., Lin, J., Cave, R., & Dandrea, R. (2015). The question of data integrity in article-level metrics. *PLoS Biology*, 13(8), e1002161. <https://doi.org/10.1371/journal.pbio.1002161>

نشریه مطالعات دانش پژوهی

صفحه ۱۰۶

دوره ۳، شماره ۱

پیاپی ۷

Hammarfelt, B. (2014). Using altmetrics for assessing research impact in the humanities. *Scientometrics*, 101(2), 1419-1430. <https://doi.org/10.1007/s11192-014-1261-3>.

Haustein, S., Peters, I., Bar-Ilan, J., Priem, J., Shema, H., & Terliesner, J. (2014). Coverage and adoption of altmetrics sources in the bibliometric community. *Scientometrics*, 101, 1145-1163. <https://doi.org/10.1007/s11192-013-1221-3>

Howard, J. (2012). Scholars Seek Better Ways to Track Impact Online. *Chronicle of Higher Education*. <https://cacmb4.acm.org/news/145756-scholars-seek-better-ways-to-track-impact-online/fulltext>

HTOO, T. H. H. (2015). NA, Jin-Cheon. Comparison of Altmetrics across Multiple Disciplines: Psychology, History, and Linguistics. In *International Conference of Asian Special Libraries 4th ICoASL* (pp. 22-24).

Jaring, P., & Bäck, A. (2017). How Researchers Use Social Media to Promote their Research and Network with Industry. *Technology Innovation Management Review*, 7(8), 32-39. <https://doi.org/10.22215/timreview/1098>.

Kietzmann, J. H., Hermkens, K., McCarthy, I. P., & Silvestre, B. S. (2011). Social media? Get serious! Understanding the functional building blocks of social media. *Business horizons*, 54(3), 241-251. <http://dx.doi.org/10.1016/j.bushor.2011.01.005>

Koprubasi, S., Bulut, E., & Celebi, A. R. C. (2022). The relationship between citation-based metrics and Twitter in the area of age related macular degeneration research: Altmetric and bibliometric study. *Journal of Clinical Medicine of Kazakhstan*, 19(5), 12-22. <https://doi.org/10.23950/jcmk/12502>

Lin, J., & Fenner, M. (2013). Altmetrics in Evolution: Defining and Redefining the Ontology of Article-Level Metrics. *Information Standards Quarterly* 25: 20–26. *Online verfügbar unter http://www.niso.org/apps/group_public/download.php/11273/1P_Lin_Fenner_PLOS_altmetrics_isqv25no2.pdf, zuletzt geprüft am, 4, 2016.*

Melicherová, M., Ondrišová, M., & Šušol, J. (2021). Bibliometrics versus altmetrics: Researchers' attitudes in Slovakia. *Iberoamerican Journal of Science Measurement and Communication*, 1(1) <https://doi.org/10.47909/ijsmc.11>

Nip, I., & Feng, H. (2022). Examining correlation of altmetric score and citation number in dermatology journal articles. *Journal of Dermatological Treatment*, 33(1), 297-299. <https://doi.org/10.1080/09546634.2020.1750555>

Priem, J., & Hemminger, B. H. (2010). *Scientometrics 2.0: New metrics of scholarly impact on the social Web*. *First Monday*, 15(7). <https://doi.org/10.5210/fm.v15i7.2874>

Priem, J., Taraborelli, D., Groth, P., & Neylon, C. (2010). *Alt-metrics: A Manifesto*. Available: <http://altmetrics.org/manifesto>.

Rathemacher, A.J. (2014). *Rathemacher, Andrée J. "Article-Level Metrics and Altmetrics: New Ways to Measure the Impact of Your Research."* URI AAUP News XXXVIII, no. 4 (April 2014): 2,4. Available: <https://docs.google.com/file/d/0BLbmAB0uzHGTDJKbnlUOWhzaUk>

Robinson-Garcia, N., van Leeuwen, T. N., & Rafols, I. (2018). Using altmetrics for contextualised mapping of societal impact: From hits to networks. *Science and public policy*, 45(6), 815-826. <https://doi.org/10.1093/scipol/scy024>

Robinson-García, N., Torres-Salinas, D., Zahedi, Z., & Costas, R. (2014). New data, new possibilities: Exploring the insides of Altmetric. *com. Profesional de la información/Information Professional*, 23(4), 359-366. <https://doi.org/10.48550/arXiv.1408.0135>

نشریه مطالعات دانش پژوهی

صفحه 107

مطالعه رابطه همبستگی

شاخص های کتابسنجی

و دگر سنجی ...

- Sinha, P. K., Sahoo, S. B., Gajbe, S. B., Chakraborty, K., & Mahato, S. S. (2020). Altmetrics Research Progress: A Bibliometric Analysis and Visualization. *Journal of Scientometric Research*, 9(3), 300-309. <https://doi.org/10.5530/jscires.9.3.37>
- Sud, P., & Thelwall, M. (2014). Evaluating altmetrics. *Scientometrics*, 2(98), 1131-1143. <https://doi.org/10.1007/s11192-013-1117-2>
- Torres-Salinas, D., Cabezas-Clavijo, Á., & Jiménez-Contreras, E. (2013). Altmetrics: New Indicators for Scientific Communication in Web 2.0. *Comunicar*, 21(41), 53-60. <https://doi.org/10.48550/arXiv.1306.6595>
- Williams, A. E. (2017). Altmetrics: an overview and evaluation. *Online information review*, 41(3), 311-317. <http://dx.doi.org/10.1108/OIR-10-2016-0294>
- Waltman, L. (2016). A review of the literature on citation impact indicators. *Journal of informetrics*, 10(2), 365-391. <https://doi.org/10.1016/j.joi.2016.02.007>
- Wouters, P., & Costas, R. (2012). *Users, narcissism and control: tracking the impact of scholarly publications in the 21st century*. Utrecht: SURF foundation.
- Zungu, N. (2021). Correlating Altmetrics and h5-Index Using Google Scholar Metrics for Journals in Library and Information Science. *Library Philosophy and Practice (e-journal)*. <https://digitalcommons.unl.edu/libphilprac/6435/>
- Zou, X., Yue, W. L., & Le Vu, H. (2018). Visualization and analysis of mapping knowledge domain of road safety studies. *Accident Analysis & Prevention*, 118(9), 131-145. <https://doi.org/10.1016/j.aap.2018.06.010>

نشریه مطالعات دانش پژوهی

صفحه ۱۰۸

دوره ۳، شماره ۱

پیاپی ۷